

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen och med förslag till lag om ikraftsättande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att Riksdagen godkänner den i Lissabon i april 1997 ingångna konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen och förslaget till lag om ikraftsättande av konventionen.

Konventionen är ett medel för att främja den akademiska rörligheten i Europaregionen samt att underlätta tillträdet för de studerande vid varje parts lärosäten till de andra parternas utbildningsresurser, särskilt genom att möjliggöra för dem att fortsätta sin utbildning eller fullgöra studieperioder vid universitet och högskolor i dessa andra parter.

Gällande finsk lagstiftning uppfyller de

krav som ställs på parterna i konventionen. Därför föreslås inga ändringar i den gällande finska lagstiftningen.

Konventionen har trätt i kraft internationellt i februari 1999. För Finlands del träder konventionen i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om en månad räknat från den dag då Finland har deponerat godkännandeinstrumentet hos generalsekreteraren i Europarådet. Den lag som ingår i propositionen avses träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs i en förordning av republikens president, samtidigt som konventionen träder i kraft för Finlands del.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Inledning	3
2. Nuläge	3
2.1. Europeiska konventioner om erkännande av högskoleexamina och högskolestudier	3
2.2. Konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen	4
2.3. Lagstiftning och praxis i Finland	4
3. Bedömning av nuläget	5
4. Propositionens mål och de viktigaste förslagen.....	5
5. Propositionens verkningar	6
6. Beredningen av propositionen	6
DETALJMOTIVERING.....	7
1. Konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen och dess förhållande till lagstiftningen i Finland	7
1.1. Definitioner.....	7
1.2. Myndigheternas behörighet	8
1.3. Grundläggande principer för bedömning av utbildningsbevis	8
1.4. Erkännande av utbildningsbevis som berättigar till tillträde till högre utbildning	9
1.5. Erkännande av studieperioder	11
1.6. Erkännande av bevis avseende högre utbildning.....	12
1.7. Erkännande av utbildningsbevis utfärdade för flyktingar, tvångsflyttade personer och personer i flyktingliknande förhållanden.....	12
1.8. Information om bedömning av högskolor och högre utbildningar	13
1.9. Information om erkännandefrågor	13
1.10. Mekanismer för genomförande	14
1.11. Slutbestämmelser	14
2. Motivering till lagförslaget.....	16
3. Ikraftträdande.....	16
4. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning	16
LAGFÖRSLAGEN.....	18
Lag om ikraftsättande av de bestämmelser som hör till området för lagstift- ningen i konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen	18
(ÖVERSÄTTNING)	19

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Europarådet och Unesco godkände konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen den 11 april 1997 i Lissabon, nedan kallad Lissabonkonventionen eller konventionen. Konvention står öppen för undertecknande av Europarådets medlemsstater, medlemsstaterna i Unescos Europaregion och varje annan signatär, fördragsslutande stat eller part i Europarådets europeiska kulturkonvention (FördrS 6/1970) och/eller Unescokonventionen om erkännande av studier, betyg och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europaregionen (FördrS 11/1982). Finland undertecknade konventionen den 22 januari 1998.

Konventionen trädde i kraft internationellt den 1 februari 1999. Den har ratificerats av 25 av Europarådets medlemsstater samt av tre andra stater. Av medlemsstaterna i Europeiska unionen har Österrike, Luxemburg, Portugal, Frankrike och Sverige samt av de övriga nordiska länderna dessutom Island och Norge ratificerat konventionen.

Genom konventionen strävar man efter att främja den akademiska rörligheten i Europaregionen samt att underlätta tillträdet för de studerande vid varje parts lärosäten till de andra parternas utbildningsresurser, särskilt genom att möjliggöra för dem att fortsätta sin utbildning eller fullgöra en studieperiod vid ett universitet eller en högskola i dessa andra parter. Genom konventionen strävar man också efter att förbättra nuvarande praxis för erkännande och göra den mer lättbegriplig och bättre anpassad till det rådande läget i fråga om högre utbildning i Europa. Finland skall tillämpa konventionen på erkännande av akademiska examina och studier vid universitet och yrkeshögskolor, nedan kallade högskola.

2. Nuläge

2.1. Europeiska konventioner om erkännande av högskoleexamina och högskolestudier

Finland är part i flera europeiska konventioner om erkännande av examina och studier avseende högre utbildning. Finland har godkänt 1953 års europeiska konvention om likvärdighet av betyg för tillträde till högskolor (FördrS 78/1991) och dess 1964 upprättade protokoll (FördrS 79/1991). Finland har också godkänt 1956 års europeiska konvention om likvärdighet av studieperioder vid högskolor (FördrS 81/1991), 1959 års europeiska konvention om erkännande av högskoleexamina för tillträde till fortsatta akademiska studier (FördrS 80/1991), 1979 års konvention om erkännande av studier, betyg och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europaregionen (FördrS 11/1982), samt 1990 års europeiska konvention om allmän likvärdighet av studieperioder vid högskolor (FördrS 76/1991).

Enligt 1953 års europeiska konvention om likvärdighet av betyg för tillträde till högskolor skall varje fördragsslutande part för tillträde till högskolor inom dess territorium erkänna likvärdighet för betyg som utfärdats inom varje annan fördragsslutande parts territorium och som utgör en förutsättning för tillträde till motsvarande institutioner i det land där dessa betyg har utfärdats. Genom 1964 års protokoll till konventionen har erkännandet av betyg utsträckts till att även gälla betyg som utfärdats av läroanstalter som en annan fördragsslutande stat officiellt stöder utanför sitt eget territorium och vars betyg den likställer med betyg som utfärdats inom det egna territoriet.

Genom 1959 års europeiska konvention om erkännande av högskoleexamina för tillträde

till fortsatta akademiska studier har parterna förbundit sig att på vissa villkor erkänna en examen som avlagts vid en högskola belägen inom en annan fördragsslutande parts territorium så att innehavaren av utbildningsbeviset skall ha rätt att bedriva fortsatta högskolestudier och använda en akademisk titel som erhållits vid utländsk högskola, varvid dess ursprung dock skall anges.

I 1979 års konvention om erkännande av studier, betyg och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europaregionen ingår flera principer och mål som gäller erkännande av examina. Enligt konventionen skall staterna vidta alla lämpliga åtgärder för att uppmuntra berörda myndigheter att erkänna avgångsbetyg och andra examina från gymnasial utbildning samt betyg, diplom och studier som ger tillträde till högre utbildning eller forskning vid de fördragsslutande parternas högskolor.

Europeiska konventionen från 1956 om likvärdighet av studieperioder vid högskolor och europeiska konventionen från 1990 om allmän likvärdighet av studieperioder vid högskolor gäller erkännande av kurser och förhör som en studerande genomgått vid en högskola i en annan part. Konventionen från 1956 innehåller bestämmelser om erkännande av studier i moderna språk. Konventionen från 1990 har ett bredare tillämpningsområde. Enligt den skall en fördragsslutande part erkänna varje studieperiod som en studerande tillbringat vid en annan parts institution för högre utbildning som likvärdig med en motsvarande period vid den studerandes egen institution, förutsatt att en överenskommelse ingåtts på förhand mellan de berörda staternas högskolor eller myndigheter.

2.2. Konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen

Den konvention som nu föreläggs riksdagen för godkännande innehåller bestämmelser om akademiskt erkännande av utbildningsbevis och studier i Europaregionen. Den innehåller bestämmelser om berättigande till tillträde till högre utbildning, tillgodoräkning av studieprestationer och utbildningsbevis som berättigar till fortsatta studier.

Utgångspunkten i konventionen är att parterna erkänner en annan parts utbildningsbevis och studieperioder. Enligt konventionen skall det dock vara tillräckligt att innehavaren av ett utbildningsbevis på begäran medges möjligheten att få detta bedömt i stället för att bevis över utbildning som berättigar till tillträde till högre utbildning och bevis avseende högre utbildning erkänns och studieperioder räknas tillgodo.

Enligt artikel III.1, punkt 2 i konventionen skall ingen åtskillnad göras på bland annat sådana grunder som sökandens kön, ras, språk, religion eller etniskt eller socialt ursprung, eller på grund av något annat förhållande som inte är relaterat till värdet av det utbildningsbevis för vilket erkännande söks.

Enligt artikel III.2 i konventionen skall det vara säkerställt att de förfaranden och kriterier som tillämpas vid erkännande och bedömning av utbildningsbevis medger insyn och är konsekventa och tillförlitliga.

Enligt artikel III.5 i konventionen skall erkännandebeslut fattas inom rimlig tid. Negativa erkännandebeslut skall motiveras och sökande skall ha möjlighet att söka ändring i beslutet.

2.3. Lagstiftning och praxis i Finland

Om behörighet för yrkeshögskolestudier när studierna har avlagts utomlands bestäms i lag. Enligt 13 § lagen om yrkeshögskolestudier (255/1995) kan en person antas studerande vid en yrkeshögskola om han utomlands fullgjort studier som motsvaras av de finska examina som är uppräknade i förordningen. Om universiteten bestäms i 12 § universitetsförordningen (115/1998). Behörig för studier enligt förordningen är den som har en utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier. Enligt 10 § förordningen om försvårshögskolan (668/1992) kan som studerande vid utbildningsprogrammet för officerare antas en sökande som enligt universitetsförordningen är behörig för studier som leder till högskoleexamen.

Om erkännande av studieperioder finns inga bestämmelser på lagnivå. Om tillgodoräkning av studier vid universitet har respektive examensförordning inom ett utbild-

ningsområde egna bestämmelser, enligt vilka studerande vid avläggande av examen enligt beslut av universitetet får räkna sig till godo studier som avlagts vid en annan inhemsk eller utländsk högskola eller vid en annan läroanstalt. Om tillgodoräkandet av studier vid yrkeshögskola bestäms i 12 § förordningen om yrkeshögskolestudier (256/1995) att yrkeshögskolan skall sörja för att en studerande, på de grunder som bestäms i examensstadgan, vid avläggande av examen kan räkna sig till godo motsvarande studier som han eller hon slutfört vid en annan inhemsk eller utländsk högskola eller vid en annan läroanstalt samt ersätta de studier och den praktik som hör till examen med andra studier på samma nivå eller med motsvarande praktik eller arbetserfarenhet. Enligt 29 a § förordningen om försvarshögskolan får en studerande vid avläggande av en examen enligt vad som anges i instruktionen räkna sig till godo studier som fullgjorts utomlands samt ersätta studier som hör till examen med andra studier på samma nivå.

Om behörighet för fortsatta studier bestäms för universitet i examensförordningen för utbildningsområdet. Om behörighet för fortsatta studier bestäms för yrkeshögskola i 6 § lagen om försök med påbyggnadsexamina vid yrkeshögskolorna (645/2001). Om behörighet för fortsatta studier i försvarshögskolan tillämpas 15, 17 a och 29 a § förordningen om försvarshögskolan.

I 6 § grundlagen (731/1999) ingår bestämmelser om jämlikhet och förbud mot diskriminering. Bestämmelser om att likvärdiga antagningsgrunder skall tillämpas på de sökande ingår i 18 § universitetslagen (645/1997) och 15 § lagen om yrkeshögskolestudier.

I 21 § grundlagen ingår grundläggande krav om förfarandet inom förvaltningen enligt vilka var och en har rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en myndighet som är behörig. Lagen om förvaltningsförfarande (598/1982) innehåller bestämmelser om handläggning av förvaltningsärenden vid myndighet, inklusive skyldighet att framlägga utredning och skälen för ett beslut.

Enligt 33 § universitetslagen och 15 § lagen om yrkeshögskolestudier kan en person

som sökt studierätt skriftligen söka rättelse i beslutet om antagning hos universitetet eller yrkeshögskolan. Ändring i beslutet som har fattats enligt rättelseförfarandet söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Om motsvarande rättelseförfarande som rör Polisyrkeshögskolan och försvarshögskolan bestäms i 12 b § polisförvaltningslagen (110/1992) och 10 a § lagen om försvarsmakten (402/1974) samt 28 § förordningen om försvarshögskolan.

Ändring i ett beslut av ett universitet eller en yrkeshögskola om tillgodoräkandet av studier, kan sökas enligt 34 § universitetslagen och 29 § lagen om yrkeshögskolestudier genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som är bestämt i förvaltningsprocesslagen. I beslut som gäller Polisyrkeshögskolans tillgodoräkande av studier får med stöd av 12 b § polisförvaltningslagen rättelse sökas hos styrelsen för Polisyrkeshögskolan, över vars beslut ändring inte får sökas genom besvär. En studerande vid försvarshögskolan kan söka rättelse i bedömningen av en studieprestation och i motsvarande beslut som gäller studierna i enlighet med 10 a § lagen om försvarsmakten och 22 § förordningen om försvarshögskolan. Över beslutet vid rättelseförfarandet får besvär inte anföras.

Enligt konventionen kan en bedömning av en persons utbildningsbevis eller studier ersätta förvaltningsbeslut om antagning till utbildning, beviljad studierätt för fortsatta studier och erkännande av studieprestation. Högskolorna får yttra sig i frågor som gäller deras område.

3. Bedömning av nuläget

Gällande finsk lagstiftning och praxis motsvarar till innehållet bestämmelserna i konventionen och uppfyller de krav som ställs på parterna.

4. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med denna proposition är att konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen skall träda

i kraft i Finland. Det huvudsakliga syftet med konventionen är att åstadkomma utveckling och förbättring av praxis för erkännande av examensbevis i Europaregionen. Eftersom finsk lagstiftning redan nu uppfyller kraven på parterna i konventionen, föreslås det inga ändringar av gällande lagstiftning i propositionen.

Konventionen innehåller en så kallad blankettlag, varmed konventionens bestämmelser sätts i kraft.

5. Propositionens verkningar

Propositionen återverkar inte direkt på vare sig organisation, personal eller ekonomi.

6. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteärende vid undervisningsministeriet i samråd med utrikesministeriet. Utlåtande om propositionsutkastet har begärts av justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, utbildningsstyrelsen, Centret för internationellt personutbyte CIMO, universiteten och yrkeshögskolorna samt försvarshögskolan.

DETALJMOTIVERING

1. Konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen och dess förhållande till lagstiftningen i Finland

Inledning. I konventionens inledning uppräknas de viktigaste konventionerna som ligger till grund för Lissabonkonventionen, dvs. europeiska konventionen om likvärdighet av betyg för tillträde till högskolor och dess protokoll, europeiska konventionen om likvärdighet av studieperioder vid högskolor, europeiska konventionen om erkännande av högskoleexamina för tillträde till fortsatta akademiska studier, konventionen om erkännande av studier, betyg och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europaregionen, europeiska konventionen om allmän likvärdighet av studieperioder vid högskolor samt den inom ramen för Unesco ingångna internationella konventionen om erkännande av studier, diplom och examina i högre utbildning i de arabiska och europeiska Medelhavsstaterna (1976), vilken delvis täcker akademiskt erkännande i Europa. I inledningen erkänns behovet av att ändra dessa konventioner till följd av de vittgående förändringar som ägt rum inom den högre utbildningen. Dessa ändringar har lett till en avsevärt ökad diversifiering både inom och mellan de nationella systemen för högre utbildning. Genom Lissabonkonventionen strävar man efter att öka den akademiska rörligheten bland annat genom gemensamma lösningar på praktiska erkännandefrågor i Europaregionen samt genom att förbättra den nuvarande metodiken för erkännande.

1.1. Definitioner

Avsnitt I i konventionen innehåller definitionerna på termerna i konventionen. Enligt *artikel 1.1* avses med "tillträde (till högre utbildning)" rätten för behöriga sökande att söka till och bli beaktade för antagning till högre utbildning.

Med "antagning (till universitet/högskola och högre utbildning)" avses ett förfarande eller ett system för att ge behöriga sökande

möjlighet att bedriva högre studier vid ett bestämt lärosäte och/eller inom en bestämd utbildning.

Med "bedömning (av universitet/högskola och högre utbildning)" avses ett förfarande för att bestämma kvalitén på universitet/högskolor och högre utbildning.

Med "bedömning (av enskilda personers utbildningsbevis)" avses ett skriftligt utlåtande av en behörig myndighet om en persons utländska utbildningsbevis.

Med "behörig myndighet för erkännande" avses ett organ som officiellt är bemyndigat att fatta bindande beslut om erkännande av utländska utbildningsbevis.

Med "högre utbildning" avses alla typer av studiekurser eller grupper av kurser, utbildning och forskarutbildning på postgymnasial nivå som av en parts berörda myndigheter är erkända såsom tillhörande den partens system för högre utbildning.

Med "universitet/högskola" avses ett lärosäte som tillhandahåller högre utbildning och som är erkänt av en parts behöriga myndighet såsom tillhörande den partens system för högre utbildning.

Med "högskoleutbildning" avses studiekurser som är erkända av en parts behöriga myndighet såsom tillhörande den partens system för högre utbildning och vars fullgörande med godkänt resultat berättigar den studerande till bevis avseende högre utbildning.

Med "studieperiod" avses del av en högskoleutbildning som har bedömts och dokumenterats och som, fast den inte i sig själv är en fullständig högskoleutbildning, utgör ett väsentligt förvärv av kunskaper eller färdigheter.

Med "bevis avseende högre utbildning" avses varje examensbevis eller annat bevis över genomgången utbildning utfärdat av en behörig myndighet som utvisar att en högskoleutbildning fullgjorts med godkänt resultat.

Med "bevis över utbildning som berättigar till tillträde till högre utbildning" avses betyg utfärdat av en behörig myndighet som utvisar att ett utbildningsprogram har fullgjorts med godkänt resultat och som berättigar innehavaren till att söka till och bli beaktad för antagning till högre utbildning.

Med "erkännande" avses en behörig myndighets formella godkännande av att ett utländskt utbildningsbevis berättigar till tillträde till studier och/eller utövande av yrkesverksamhet.

Med "grundläggande behörighetskrav" avses krav som i samtliga fall måste uppfyllas för att berättiga till tillträde till högre utbildning eller till en bestämd nivå därav, eller för utfärdande av bevis avseende högre utbildning på en bestämd nivå.

Med "särskilda behörighetskrav" avses krav som måste uppfyllas utöver de grundläggande behörighetskraven för att berättiga till tillträde till en bestämd högre utbildning eller för utfärdande av ett särskilt bevis avseende högre utbildning inom ett bestämt ämnesområde.

1.2. Myndigheternas behörighet

Avsnitt II i konventionen gäller myndigheternas behörighet.

Enligt *artikel II.1* skall i fall då en parts centrala myndigheter är behöriga att fatta beslut i erkännandefrågor, parten omedelbart vara bunden av denna konventions bestämmelser. I fall då behörigheten att fatta beslut i erkännandefrågor ligger hos de enheter varav parten består, skall parten till en av depositarierna, dvs. Europarådets generalsekreterare eller generaldirektören för FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur, utfärda en kort förklaring om dess läge eller struktur i författningsmässigt hänseende. Denna förklaring utfärdas i samband med undertecknandet, ratificeringen, godtagandet, godkännandet eller anslutningen eller vid någon tidpunkt därefter. I sådana fall då behörigheten att fatta beslut i erkännandefrågor ligger hos enskilda högskolor eller andra enheter skall varje part översända texten till denna konvention till dessa lärosäten eller enheter och vidta åtgärder för att uppmäna dem att tillämpa dessa bestämmelser. Behörigheten enligt artikeln tillkommer i Finland universiteten, yrkeshögskolorna och försvarshögskolan.

Enligt *artikel II.2* skall parterna underrätta en av depositarierna om vilka myndigheter som är behöriga att fatta beslut i erkännande-

frågor.

Enligt artikel II. 3 i konventionen skall ingenting i konvention utgöra en inskränkning av förmånliga bestämmelser om erkännande av utbildningsbevis som utfärdats i någon part som ingår i en nutida eller framtida överenskommelse av vilken en part i denna konvention är bunden.

1.3. Grundläggande principer för bedömning av utbildningsbevis

Avsnitt III i konventionen innehåller de grundläggande principerna för bedömning av utbildningsbevis.

Enligt *artikel III.1*, punkt 1 skall innehavare av utbildningsbevis utfärdade i någon av parterna ha adekvat tillträde till att få bevisen bedömda efter framställning till det behöriga organet. Den bedömning som avses i artikeln görs av högskolan som beslutar om antagningen av studerande, tillgodoräkandet av studier och antagningen för fortsatta studier. I Finland ingår bestämmelser om behörighet för studier i universitetsförordningen respektive lagen om yrkeshögskolestudier. Bestämmelserna om behörighet för fortsatta studier ingår för universitet i utbildningsområdets examensförordning och för yrkeshögskolor i lagen om försök med påbyggnadsexamina vid yrkeshögskolorna. Om tillgodoräkande av studier bestäms för universitet i utbildningsområdets examensförordning, för yrkeshögskolor i förordningen om yrkeshögskolestudier och för försvarshögskolan i lagen om försvarsmakten och förordningen om försvarshögskolan. En person som har ett utbildningsbevis beviljat av en part, har i samtliga de fall som avses i artikeln adekvat tillträde till att få bevisen bedömda efter framställning till en högskola i Finland.

Enligt punkt 2 i artikeln skall ingen åtskillnad göras på sådana grunder såsom sökandens kön, ras, hudfärg, handikapp, språk, religion, politiska eller andra åsikter, nationellt, etniskt eller socialt ursprung, tillhörighet till nationell minoritet, egendom, börd eller annan omständighet eller på grund av något annat förhållande som inte är relaterat till värdet av det utbildningsbevis för vilket erkän-

nande söks. Enligt *artikel III.2* skall parterna säkerställa att de förfaranden och kriterier som tillämpas vid bedömning och erkännande av utbildningsbevis medger insyn och är konsekventa och tillförlitliga.

I Finland bestäms om jämlikhet och förbud mot diskriminering i 6 § grundlagen. I 18 § universitetslagen och 15 § lagen om yrkeshögskolestudier bestäms att likvärdiga antagningsgrunder skall tillämpas på sökande.

Enligt *artikel III.3*, punkt 1 i konventionen skall erkännandebeslut fattas med stöd av vederbörliga uppgifter om de utbildningsbevis för vilka erkännande söks. Enligt punkt 2 skall ansvaret för att tillhandahålla riktiga uppgifter i första hand ligga hos sökanden, som skall tillhandahålla dem på heder och samvete. Oaktat sökandens ansvar skall de lärosäten som utfärdat ifrågasvarande utbildningsbevis enligt punkt 3 vara skyldiga att, på begäran av den sökande och i skäligen utsträckning, förse innehavaren, lärosätet eller de behöriga myndigheterna med relevanta upplysningar. Parterna skall enligt punkt 4 instruera eller uppmana alla lärosäten som ingår i deras utbildningssystem att tillmötesgå varje skäligen begäran om upplysningar som syftar till att bedöma utbildningsbevis utfärdade av dessa lärosäten. Enligt punkt 5 skall ansvaret för att visa att en begäran inte uppfyller de relevanta kraven ligga hos det organ som gör bedömningen.

I Finland bestäms om utredningsskyldigheten och om ansvaret för att ärendena utreds i 17 § lagen om förvaltningsförfarande, enligt vilken myndigheten skall se till att ett ärende utreds. En part skall vid behov framlägga utredning om grunderna för sitt yrkande, men myndigheten skall inhämta andra utredningar. Enligt 24 § lagen om förvaltningsförfarande skall ett förvaltningsbeslut motiveras genom uppgivande av de huvudsakliga fakta samt de stadganden och bestämmelser som det grundar sig på.

Enligt *artikel III.4* i konventionen skall varje part tillse att korrekta och klara upplysningar om dess utbildningssystem tillhandahålls. Upplysningar om utbildningssystemet i Finland tillhandahålls bland annat av undervisningsministeriet, utbildningsstyrelsen, Centret för internationellt personutbyte CIMO samt högskolorna.

Enligt *artikel III.5* i konventionen skall erkännandebeslut fattas inom rimlig tid som skall ha angivits i förväg av den behöriga myndigheten för erkännande. Om begäran om erkännande avslås, skall skälen härför anges och upplysningar lämnas om de åtgärder sökanden kan vidta för att få erkännande senare. Om begäran om erkännande avslås, skall sökanden kunna överklaga inom skäligen tid. Enligt 21 § 1 mom. grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad. Enligt 5 § förvaltningsprocesslagen (586/1996) är en åtgärd varigenom ett ärende har avgjorts eller lämnats utan prövning överklagbart, men det går inte att klaga över att ett beslut inte har fattats inom rimlig tid. Som rimlig tid enligt konventionen kan man i Finland betrakta tiden för beslut om antagning av studerande inom den vanliga antagningsproceduren varje år samt handläggningen av erkännande av studieprestationer och sökandet av ändring hos behöriga organ i enlighet med vedertagen praxis. En situation enligt *artikel III.5* i konventionen där beslutet inte har fattats inom rimlig tid borde sålunda i praktiken inte uppkomma över huvud taget i Finland. Det kan anses att rättsskyddet enligt gällande lag är tillräckligt med hänsyn till *artikel III.5*.

1.4. Erkännande av utbildningsbevis som berättigar till tillträde till högre utbildning

Avsnitt IV i konventionen innehåller bestämmelser om erkännande av utbildningsbevis som berättigar till tillträde till högre utbildning.

Enligt *artikel IV.1* skall varje part erkänna utbildningsbevis utfärdade av andra parter om de uppfyller de grundläggande behörighetskraven för högre utbildning i dessa parter, om inte en väsentlig skillnad kan visas mellan de grundläggande behörighetskraven i den part där beviset utfärdats och i den part där erkännande söks. Enligt *artikel IV.2* i konventionen skall det alternativt vara tillräckligt att en part gör det möjligt för innehavaren av ett utbildningsbevis utfärdat i en annan part att på hans begäran få beviset bedömt.

För universitetens del bestäms det i 12 § universitetsförordningen om en persons behörighet för studier som leder till högskoleexamen. Enligt 2 mom. är också den som har en utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier behörig som studerande. Samma bestämmelse tillämpas i försvarshögskolan. Enligt 13 § 1 mom. 7 punkten lagen om yrkeshögskolestudier kan till yrkeshögskola antas en person som utomlands avlagt studier som motsvarar de finländska examina som avses i punkterna 1—6 i paragrafen. I Finland kan ett motiverat avslag vid antagningen betraktas som bedömning i enlighet med artikel IV.2.

I fall då ett utbildningsbevis berättigar till tillträde endast till vissa typer av lärosäten eller viss högre utbildning i den part där det utfärdats, skall de andra parterna enligt *artikel IV.3* bereda innehavaren av ett sådant bevis tillträde till liknande typer av utbildning vid lärosäten som ingår i deras system för högre utbildning, såvida inte en väsentlig skillnad kan visas mellan tillträdeskraven i den part där beviset utfärdats och i den part där erkännande av beviset söks.

I fall då antagning till viss högre utbildning är beroende av att särskilda krav uppfylls utöver de grundläggande behörighetskraven, får den berörda partens behöriga myndigheter enligt *artikel IV.4* fordra att dessa ytterligare krav skall gälla även för innehavare av utbildningsbevis utfärdade i andra parter eller bedöma om sökande med utbildningsbevis utfärdade i andra parter uppfyller likvärdiga krav.

Enligt 18 § universitetslagen och 15 § lagen om yrkeshögskolestudier är det universitetet respektive yrkeshögskolan som bestämmer om de grunder som tillämpas vid antagning av studerande. Enligt 10 a § lagen om försvarsmakten iakttas huvudstabens bestämmelser för antagning av studerande. De särskilda krav som nämns i artikeln ställs bland annat för antagning till konsthögskolor, vid vilka det utom utbildningsbeviset som berättigar till tillträde krävs färdigheter i musik eller konst. Särskilda krav har också ställts till exempel i fråga om räddningsbranschen vid yrkeshögskolorna, vars studerande utom grundläggande behörighet skall ha ex-

amen för räddningsmanskap eller brandförmansexamen, tillräcklig arbetserfarenhet och för branschen lämpliga fysiska och psykiska egenskaper. Till de särskilda kraven i artikeln hör också de krav som ställs på studerande vid Polisyrkeshögskolan och försvarshögskolan.

I fall då skolans avgångsbetyg i den part där de har utfärdats berättigar till tillträde till högre utbildning endast i förening med ytterligare inträdesexamen, får enligt *artikel IV.5* andra parter göra tillträde till sina utbildningssystem beroende av samma tilläggskrav eller erbjuda alternativ till dessa tilläggskrav inom sina egna utbildningssystem. Om en stat vill tillämpa bestämmelserna i artikeln krävs att den meddelar en av depositarierna av konventionen om detta och anger de parter gentemot vilka den avser tillämpa artikeln. Meddelandet kan göras vid vilken tidpunkt som helst efter deponeringen av ratifikationsinstrumentet. Finland känner inga sådana avtalsparter som bestämmelserna i artikeln bör tillämpas på. Om det senare uppstår ett behov att tillämpa artikeln, underrättas depositarien.

Utän hinder av bestämmelserna i artikel IV.1—5 får enligt *artikel IV.6* i konventionen antagningen till en viss högskola eller en viss utbildning vid ett sådant lärosäte vara begränsad eller selektiv. I de fall antagningen är selektiv, skall antagningsförfarandena utformas med sikte på att säkerställa att bedömningen av utländska utbildningsbevis görs i överensstämmelse med de principer om skälighet och icke diskriminering som beskrivs i avsnitt III. Grundlagens 6 § innehåller bestämmelser om jämlikhet och förbud mot diskriminering. Bestämmelser om sökandenas likvärdighet ingår i 18 § universitetslagen och 15 § lagen om yrkeshögskolestudier. Enligt dessa skall likvärdiga antagningsgrunder tillämpas på de sökande.

Utän hinder av bestämmelserna i artikel IV.1—5 får enligt *artikel IV.7* i konventionen antagningen till en viss högskola göras beroende av att sökanden kan uppvisa tillräckliga kunskaper i det eller de språk som används i undervisningen vid lärosätet i fråga eller i andra angivna språk. I Finland kan universitet och yrkeshögskolor vid beslut om antagningsgrunder bestämma också om behörig-

hetskrav gällande språkkunskaper. Enligt 18 § universitetslagen kan ett universitet avvika från de likvärdiga antagningsgrunderna för att tillgodose utbildningsbehovet hos någon språkgrupp.

I de parter i vilka tillträde till högre utbildning kan beredas med stöd av icke traditionella

kvalifikationer skall liknande kvalifikationer från andra länder enligt *artikel IV.8* bedömas på samma sätt som sådana kvalifikationer bedöms i den part där erkännande söks. Enligt 12 § universitetsförordningen är också den behörig som studerande i Finland som universitetet på andra grunder än en avlagd examen konstaterar ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna. Enligt 13 § 2 mom. lagen om yrkeshögskolestudier är också den behörig som studerande vid en yrkeshögskola som yrkeshögskolan anser ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för yrkeshögskolestudier. Både enligt universitetslagen och enligt lagen om yrkeshögskolestudier skall likvärdiga urvalsprinciper tillämpas på sökande.

Varje part får avseende antagning till viss högre utbildning enligt *artikel IV.9* göra erkännandet av utbildningsbevis som utfärdats av utländska läroanstalter som är verksamma inom dess territorium beroende av särskilda krav i den nationella lagstiftningen eller av särskilda avtal som ingåtts med den part som är ursprungsland för de berörda läroanstalterna.

1.5. Erkännande av studieperioder

I avsnitt V i konventionen ingår bestämmelser om erkännande av studieperioder.

Enligt *artikel V.1* skall varje part erkänna studieperioder som fullgjorts inom ramen för högre utbildning i en annan part. Detta erkännande skall omfatta sådana studieperioder som syftar till att fullgöra högre utbildning i den part där erkännande söks, såvida inte väsentliga skillnader kan visas mellan de studieperioder som fullgjorts i en annan part och den del av den högre utbildningen som dessa perioder skulle ersätta i den part där erkännande söks.

Om tillgodoräknande av studier i universitetet finns det föreskrifter i examensförord-

ningarna för utbildningsområdet. I föreskrifterna anges att en studerande vid avläggande av en examen enligt universitetets beslut kan räkna sig till godo motsvarande studier som han eller hon slutfört vid en annan inhemsk eller utländsk högskola eller vid en annan läroanstalt. Om tillgodoräknande av studier i en yrkeshögskola föreskrivs i 12 § förordningen om yrkeshögskolestudier, enligt vilken yrkeshögskolan skall sörja för att en studerande på de grunder som bestäms i examensstadgan vid avläggande av en examen kan räkna sig till godo motsvarande studier som han slutfört vid en annan inhemsk eller utländsk högskola.

Enligt *artikel V.2* i konventionen skall det alternativt vara tillräckligt att en part gör det möjligt för den som har fullgjort en studieperiod inom ramen för högre utbildning i en annan part att på begäran få denna studieperiod bedömd. Enligt artikeln är parterna således inte skyldiga att räkna en studerande till godo de studieperioder som har avlagts i en annan part inom ramen för högre utbildning, utan åläggandet i konventionen uppfylls också så att en studerande som ansökt om att studier räknas honom till godo kan få studieperioden bedömd. Bedömning enligt artikeln kan anses vara tillgodoräknande av en del av studieperioden eller ett motiverat negativt beslut om tillgodoräknande av en studieperiod.

Enligt *artikel V.3* i konventionen skall varje part särskilt underlätta erkännande av studieperioder i fall då det finns en tidigare överenskommelse mellan å ena sidan det lärosäte eller det behöriga organ som är ansvarigt för ifrågavarande studieperiod och å andra sidan det lärosäte eller det behöriga organ för erkännande som är ansvarigt för det erkännande som söks, och det lärosäte vid vilket studieperioden har fullgjorts har utfärdat ett bevis om eller en sammanställning av studieresultat som styrker att studeranden med godkänt resultat har uppfyllt de ställda fordringarna för studieperioden i fråga.

Programmet Erasmus om högre utbildning, vilket sorterar under EU:s utbildningsprogram Sokrates, stöder det europeiska samarbetet och studentutbytet i högskolorna. Alla universitet och yrkeshögskolor i Finland deltar i programmet. Programmet innehåller

också ett omfattande överflyttningssystem när det gäller studier och vitsord (ECTS = European Credit Transfer System).

1.6. Erkännande av bevis avseende högre utbildning

Avsnitt VI i konventionen innehåller bestämmelser om erkännande av bevis avseende högre utbildning.

Enligt *artikel VI.1* skall i den mån ett erkännandebeslut grundas på de kunskaper och färdigheter som intygas i ett bevis avseende högre utbildning, varje part erkänna detta avseende högre utbildning utfärdad i en annan part, såvida inte en väsentlig skillnad kan visas mellan det utbildningsbevis för vilket erkännande söks och motsvarande utbildningsbevis i den part där erkännande söks. Enligt *artikel VI.2* i konventionen skall det alternativt vara tillräckligt att en part gör det möjligt för innehavaren av ett bevis avseende högre utbildning utfärdad i en annan part att på begäran få beviset bedömt.

En parts erkännande av ett bevis avseende högre utbildning utfärdad i en annan part har enligt *artikel VI.3* endera eller båda av dessa följdverkningar: tillträde till fortsatta högre studier inklusive tillhörande inträde och/eller förberedelse för doktorandstudier på samma villkor som de som gäller för innehavare av utbildningsbevis från den part där erkännande söks, och/eller användning av en akademisk titel under iakttagande av lagar och författningar i den part eller under den parts jurisdiktion där erkännande söks. Erkännandet kan dessutom underlätta tillträde till arbetsmarknaden under iakttagande av lagar och författningar i den part eller under den parts jurisdiktion där erkännande söks.

Om behörigheten för en studerande att kunna fortsätta studierna (till exempel att efter kandidatexamen avlägga magisterexamen eller efter magisterexamen en påbyggnadsexamen) föreskrivs för universitet i examensförordningen för utbildningsområdet. Enligt dessa examensförordningar är grunden för den utbildning som leder till magisterexamen gymnasie- och studentexamensnivån, kandidatexamensnivån eller motsvarande utbildningsnivå. Grunden för vetenskaplig fort-

bildning är i allmänhet högre högskoleexamen eller annan motsvarande utbildning. I yrkeshögskolorna föreskrivs om behörigheten i 6 § lagen om försök med påbyggnadsexamina vid yrkeshögskolorna. Till studier för en påbyggnadsexamen vid yrkeshögskola kan enligt den antas personer som har avlagt lämplig yrkeshögskoleexamen eller annan lämplig högskoleexamen och som efter examen har minst tre års arbetserfarenhet av området i fråga. Om behörigheten för fortsatta studier vid försvarshögskolan tillämpas 15, 17 och 29 a § i förordningen om högskolan.

I stället för ett erkännande av en part enligt *artikel VI.2* kan en parts bedömning av ett bevis avseende högre utbildning utfärdad i en annan part enligt *artikel VI.4* antingen utmynna i ett utlåtande avsett för yrkesutövning i allmänhet, eller ett utlåtande riktad till ett lärosäte med syfte på antagning till dess utbildningar, eller ett utlåtande riktad till en annan behörig myndighet för erkännande.

Som en parts bedömning enligt artikeln kan till exempel anses högskolans utlåtande i en situation då det inte konkret ansöks om rätt till fortsatta studier i högskolan.

Varje part får enligt *artikel VI.5* göra erkännandet av bevis avseende högre utbildning utfärdade av ett utländskt lärosäte som är verksamt inom dess territorium beroende av särskilda krav i sin nationella lagstiftning eller särskilda avtal som ingåtts med den part som är ursprungsland för lärosätet fråga. Om behörigheten för fortsatta studier på grund av bevis avseende högre utbildning som beviljats av utländska läroanstalter som verkar i Finland beslutar universiteten och yrkeshögskolorna på samma grunder som tillämpas i övrigt för behörigheten för fortsatta studier.

1.7. Erkännande av utbildningsbevis utfärdade för flyktingar, tvångsförflyttade personer och personer i flyktingliknande förhållanden

Avsnitt VII i konventionen innehåller principerna om erkännande av utbildningsbevis utfärdade för flyktingar, tvångsförflyttade personer och personer i flyktingliknande förhållanden.

Enligt *artikel VII* skall varje part vidta alla möjliga och skäligen åtgärder inom ramen för sitt utbildningssystem och i enlighet med sina konstitutionella, rättsliga och administrativa bestämmelser för att utforma förfaranden för att rättvist och snabbt bedöma om flyktingar, tvångsflyttade personer och personer i flyktingliknande förhållanden uppfyller de gällande kraven för tillträde till högre utbildning, fortsättning av studier i viss högre utbildning eller yrkesutövning även i de fall då de kvalifikationer som har erhållits i en part inte kan styrkas med handlingar.

För erkännande av utbildningsbevis utfärdade för flyktingar, tvångsflyttade personer och personer i flyktingliknande förhållanden tillämpas i Finland samma bestämmelser som för andra personer. Om en examen inte kan styrkas med handlingar, bedömer högskolorna, huruvida tillträde till högre utbildning eller fortsättning av studier kan beviljas trots avsaknad av handlingar.

1.8. Information om bedömning av högskolor och högre utbildningar

I avsnitt VIII i konventionen ingår bestämmelser om information om bedömning av universitet och högskolor och högre utbildningar.

Artikel VIII.1 ålägger varje part att tillhandahålla adekvat information om alla lärosäten som ingår i dess system för högre utbildning och om alla de utbildningar som dessa lärosäten genomför för att göra det möjligt för de behöriga myndigheterna i andra parter att bedöma om kvalitén på utbildningsbevis utfärdade av dessa lärosäten berättigar till erkännande i den part där erkännande söks. Denna information skall utformas enligt följande: a) för parter som har infört ett officiellt system för bedömning av högskolor och högre utbildningar information om metodiken för och resultaten av denna bedömning och om de kvalitetsnormer som gäller för varje typ av högskola som utfärdar utbildningsbevis och för utbildningar som berättigar till sådana utbildningsbevis samt b) för parter som inte har infört ett officiellt system för bedömning av högskolor och högre utbildningar: information om erkännande av de

olika utbildningsbevis som har utfärdats av högskolor eller högre utbildningar som ingår i deras system för högre utbildning. Informationen enligt artikeln genomförs i Finland bland annat av Rådet för utvärdering av högskolorna, utbildningsstyrelsen, Centret för internationellt personutbyte CIMO samt högskolorna.

Varje part skall enligt *artikel VIII.2* vidta lämpliga åtgärder för att upprätta, upprätthålla och tillhandahålla en beskrivning av de olika typer av högskolor som ingår i dess system för högre utbildning med uppgift om särskilda karakteristika för varje typ av lärosäte. Dessutom skall varje part upprätta en förteckning över de erkända (offentliga och privata) lärosäten som ingår i dess system för högre utbildning med uppgift om dessas behörighet att utfärda olika typer av utbildningsbevis och om behörighetskraven för tillträde till varje typ av lärosäte och utbildning, en beskrivning över högre utbildningar, samt en förteckning över de lärosäten utanför dess territorium som parten betraktar såsom tillhörande dess utbildningssystem.

Beskrivningar enligt artikeln upprätthålls bland annat av Centret för internationellt personutbyte CIMO samt utbildningsstyrelsen (Eurydice-enheten enligt EU:s Sokratesprogram). De universitet och yrkeshögskolor som hör till högskolesystemet i Finland finns uppräknade i förordningen om högskolornas examenssystem (464/1998). Information om den högre utbildningen ges bland annat av undervisningsministeriet, utbildningsstyrelsen, i respektive examensförordning och av läroanstalterna. Till det finska högskolesystemet hör inga läroanstalter som är placerade utanför Finlands område.

1.9. Information om erkännandefrågor

Avsnitt IX i konventionen innehåller bestämmelser om informationen om erkännandefrågor.

Enligt *artikel IX.1* åtar sig parterna för att underlätta erkännande av bevis avseende högre utbildning att upprätta tydliga system för en fullständig beskrivning av utfärdade utbildningsbevis.

Enligt *artikel IX.2* skall varje part upprätta eller bibehålla ett nationellt informationscentrum och meddela en av depositarierna om att ett sådant centrum har upprättats och om förändringar som berör det. Informationscentrets uppgift är att a) underlätta tillgång till tillförlitlig och korrekt information om systemet och tillträdeskraven avseende högre utbildning i det land där systemet är beläget, b) underlätta tillgång till information om system och tillträdeskrav avseende högre utbildning i de andra parterna, c) ge råd och information om erkännandefrågor och bedömning av utbildningsbevis i enlighet med nationella lagar och bestämmelser. Det nationella informationscentret skall disponera över de medel som är nödvändiga för att det skall kunna utföra sina uppgifter. I Finland fungerar det informationscentrum som avses i artikeln vid utbildningsstyrelsen.

Enligt *artikel IX.3* skall parterna genom dessa nationella informationscentra eller på annat sätt främja att Unescos och Europarådets Diploma Supplement eller annat likvärdigt dokument används av parternas högskolor.

Examensförordningarna för utbildningsområdena vid universiteten och förordningen om yrkeshögskolestudier ålägger läroanstalterna att ge sina studerande på deras begäran en sådan bilaga till examensbetyget som är avsedd särskilt för internationellt bruk (Diploma Supplement).

1.10. Mekanismer för genomförande

Avsnitt X i konventionen innehåller bestämmelser om dess genomförande.

Enligt *artikel X.1* skall konventionens genomförande övervakas, främjas och underlättas av a) kommittén för konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europearegionen samt b) europeiska nätverket av nationella informationscentra för akademisk rörlighet och erkännande (ENIC-nätverket), upprättat av Europarådet och Unesco i juni 1994.

I *artikel X.2* i konventionen inrättas kommittén för konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europeare-

gionen bestående av en företrädare för varje part. Kommittén skall enligt artikeln främja konventionens tillämpning och övervaka dess genomförande med rekommendationer, förklaringar, protokoll och modeller för god praxis. Trots att parterna inte är bundna av sådana dokument, bör de enligt artikeln likväl anstränga sig att tillämpa dem samt fästa de behöriga myndigheternas uppmärksamhet på dem.

Artikel X.3 i konventionen innehåller bestämmelser om ENIC-nätverket, upprättat i juni 1994. Enligt artikeln skall varje part till medlem av nätverket utse sitt nationella informationscentrum.

Till ENIC-nätverket hör medlemsstaterna i Europeiska unionen, EES-länderna samt nästan alla andra länder i Europa samt bland annat Förenta staterna, Kanada och Israel. ENIC:s förbindelselänk i Finland är vid utbildningsstyrelsen.

1.11. Slutbestämmelser

Artiklarna XI.1—9 i avsnitt XI i konventionen är i huvudsak sedvanliga bestämmelser som fogas till Europaråds- och Unesco-konventionerna.

Enligt *artikel XI.1* punkt 1 i konventionen skall konventionen stå öppen för undertecknande av Europarådets medlemsstater, medlemsstaterna i Unescos Europearegion och varje annan signatär, fördragsslutande stat eller part i Europarådets europeiska kulturkonvention och/eller Unescokonventionen om erkännande av studier, betyg och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europearegionen, som har inbjudits att delta i den diplomatkonferens som är ansvarig för antagandet av denna konvention. Enligt punkt 2 kan samtycke till att vara bunden uttryckas genom undertecknande av konventionen utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande, genom undertecknande av konventionen med förbehåll följt av ratifikation, godtagande eller godkännande eller genom anslutning till konventionen.

Enligt *artikel XI.2* i konventionen träder konventionen i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om

en månad räknat från den dag då fem stater, däribland minst tre medlemsstater i Europarådet och/eller i Unescos Europaregion, har uttryckt sitt samtycke till att vara bundna av den. Konventionen skall träda i kraft för varje annan stat den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om en månad räknat från den dag då staten uttryckte sitt samtycke till att vara bunden av konventionen. Finland har undertecknat konventionen den 22 januari 1998. Konventionen har i enlighet med artikel XI.2 trätt i kraft internationellt den 1 februari 1999. För Finlands del träder konventionen sålunda i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om en månad räknat från den dag då godkännandeinstrumentet har deponerats.

Stater som inte tillhör de grupper som uppräknas i artikel X.1 kan ansluta sig till konventionen i enlighet med bestämmelserna i *artikel X.3* i konventionen.

I *artikel XI.4* i konventionen uppräknas de konventioner i stället för vilka parterna i denna konvention i sina inbördes förbindelser skall tillämpa bestämmelserna i denna konvention när de även är parter i en eller flera av följande konventioner. Följande konventioner uppräknas i artikeln: Europeiska konventionen om likvärdighet av betyg för tillträde till högskolor (1953, ETS nr 15) och dess protokoll (1964, ETS nr 49), Europeiska konventionen om likvärdighet av studieperioder vid högskolor (1956, ETS nr 21), Europeiska konventionen om erkännande av högskoleexamina för tillträde till fortsatta akademiska studier (1959, ETS nr 32), Internationella konventionen om erkännande av studier, diplom och examina avseende högre utbildning i de arabiska och europeiska Medelhavsstaterna (1976), Konventionen om erkännande av studier, betyg och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europaregionen (1979), samt Europeiska konventionen om allmän likvärdighet av studieperioder vid högskolor (1990, ETS nr 138).

Parterna skall fortsätta att tillämpa de ovan nämnda konventionerna i sina förbindelser med andra stater som är parter i dessa konventioner men inte parter i denna Lissabonkonvention. Parterna skall förbinda sig att

avstå från att bli parter i de ovan nämnda konventioner i vilka de inte redan är parter med undantag för Internationella konventionen om erkännande av studier, diplom och examina avseende högre utbildning i de arabiska och europeiska Medelhavsstaterna.

Finland är part i de nämnda konventionerna med undantag för Internationella konventionen om erkännande av studier, diplom och examina avseende högre utbildning i de arabiska och europeiska Medelhavsstaterna. Efter att Lissabonkonventionen har godkänts i Finland skall Finland i sina förbindelser med andra parter i Lissabonkonventionen tillämpa bestämmelserna i denna konvention i stället för de uppräknade konventionerna. Finland skall fortsätta att tillämpa de ovan nämnda konventionerna i sina förbindelser med sådana stater som inte är parter i Lissabonkonventionen.

Parterna får enligt *artikel XI.5* vid undertecknandet eller deponeringen av sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument ange för vilket territorium eller vilka territorier denna konvention skall gälla och därefter vid vilken tidpunkt som helst genom en förklaring till någon av depositarierna utsträcka tillämpningen av konventionen till annat territorium.

Artikel XI.6 i konventionen innehåller bestämmelser om uppsägning av konventionen. Enligt artikeln får en part vid vilken tidpunkt som helst säga upp konventionen genom ett meddelande riktat till någon av depositarierna.

Artikel XI.7 i konventionen innehåller bestämmelser om förbehåll. Enligt artikeln kan ett förbehåll endast gälla bestämmelser i artiklarna IV.8, V.3, VI.3, VIII.2 och IX.3.

Enligt *artikel XI.8* i konventionen kan kommittén som avses i artikel X.2 anta ändringar av konventionen, med undantag av avsnitt III, som skall inlemmas i ett protokoll till konventionen.

Artikel XI.9 i konventionen innehåller bestämmelser om deponeringen av konventionen. Enligt artikeln skall Europarådets generalsekreterare och generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur vara depositarier för denna konvention.

2. Motivering till lagförslaget

Lag om ikraftsättande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen

1 §. De konventionsbestämmelser som hör till området för lagstiftningen gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet ??.

3 §. Paragrafen innehåller den sedvanliga bestämmelsen om ikraftsättandet av lagen genom förordning av republikens president. Meningen är att lagen skall träda i kraft samtidigt som konventionen träder i kraft för Finlands del.

3. Ikraftträdande

Konventionen träder i kraft internationellt den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om en månad räknat från den dag då fem stater, däribland minst tre medlemsstater i Europarådet och/eller Unescos Europaregion, har deponerat sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument hos Europarådets generalsekreterare eller generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur. Vid tidpunkten för överlämnandet av regeringens proposition har [28] stater ratificerat eller anslutit sig till konventionen. Konventionen har trätt i kraft internationellt den 1 februari 1999. För Finlands del träder konventionen i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om en månad räknat från den dag då Finland deponerat sitt godkännandeinstrument. Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president, samtidigt som konventionen träder i kraft för Finlands del.

Enligt 18 § 1 mom. 14 punkten självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om undervisning. Konventionsbestämmelserna om erkännande av studieperioder som genomförts i

utlandet och om den behörighet som utländska högskoleexamina ger är frågor som hör till undervisningsområdet och som följaktligen omfattas av landskapets behörighet. Enligt 59 § 2 mom. självstyrelselagen måste Ålands lagting ge sitt bifall till den föreslagna s.k. blankettlagen innan den kan träda i kraft i landskapet.

4. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

Enligt 94 § 1 mom. grundlagen krävs riksdagens godkännande bl.a. för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis omfattar denna grundlagsfästa befogenhet hos riksdagen alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen, oberoende av om de strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland. En bestämmelse i ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse anses höra till området för lagstiftningen om bestämmelsen gäller utövande eller inskränkning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är tryggad i grundlagen, om bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter, om det enligt grundlagen skall föreskrivas i lag om den fråga som bestämmelsen avser, om det finns gällande bestämmelser i lag om den fråga som bestämmelsen avser eller om det enligt rådande uppfattning i Finland skall föreskrivas i lag om det ärende som avses i bestämmelsen. (t.ex. GrUU11/2000 rd, GrUU 12/2000 rd och GrUU 45/2000 rd). I ljuset av denna praxis innehåller sålunda konventionen bestämmelser som hör till området för lagstiftningen.

I artikel I.1 i konventionen ingår de för tillämpningen viktiga definitionerna. Bestämmelserna om dessa definitioner påverkar indirekt tolkningen och tillämpningen av de konventionsbestämmelser som hör till området för lagstiftningen och hör sålunda till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd).

I avsnitt 2.3 Lagstiftning och praxis i Finland och i detaljmotiveringen finns en detal-

jerad utredning av konventionsbestämmelsernas förhållande till lagstiftningen i Finland. Enligt denna utredning innehåller artikel III.1 om bedömning av utbildningsbevis och artiklarna III.2, III.3 och III.5 om förfarandet vid erkännande och bedömning av utbildningsbevis sådana bestämmelser som regleras i lag i Finland. Till lagstiftningens område i Finland hör även bestämmelserna i artiklarna IV.1, IV.3, IV.4, IV.6 och IV.8 om erkännande av utbildningsbevis som berättigar till högre utbildning samt artiklarna VI.1, VI.3 och VI.5 om erkännande av bevis avseende högre utbildning.

Utöver detta hör bestämmelserna om erkännande och bedömning av utbildningsbevis också samman med den i 6 § grundlagen garanterade jämlikhetsprincipen (artikel III.1 punkt 2) och i fråga om förfarandena med rättsskyddet i 21 §. Enligt 6 § 2 mom. grundlagen får ingen utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av kön, ålder, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd eller handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Enligt 21 § grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. I 21 § 2 mom. garanteras dessutom genom lag offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning.

På förfarandet angående erkännande och bedömning av utbildningsbevis tillämpas också lagen om förvaltningsförfarande. I 17 § regleras utredningsskyldigheten och ansvaret för att utredningar inhämtas. Enligt paragrafen skall myndighet se till att ärendena utreds. Part skall vid behov framlägga utredning om grunderna för sitt yrkande, men i övrigt ankommer det på myndigheten att inhämta utredningar. Enligt 24 § lagen om förvaltningsförfarande skall förvaltningsbeslut motiveras genom uppgivande av de huvudsakliga fakta samt de stadganden och bestämmelser som det grundar sig på.

Till förfarandet hör också möjligheten att söka rättelse eller ändring. I beslut om studierätt kan rättelse sökas skriftligen med stöd av 33 § universitetslagen och 15 § lagen om yrkeshögskolestudier. Beslut inom rättelseförfarandet får överklagas hos förvaltningsdomstolen. I fråga om Polisyrkeshögskolan och försvarshögskolan regleras motsvarande rättelseförfaranden i 12 b § polisförvaltningslagen (110/1992) och 10 a § lagen om försvarsmakten (402/1974) samt i 28 § förordningen om försvarshögskolan.

Ändring i ett beslut av universitet eller yrkeshögskola om tillgodoräknande av studieprestationer söks i enlighet med 34 § universitetslagen respektive 29 § lagen om yrkeshögskolestudier genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Enligt 12 b § polisförvaltningslagen kan en studerande som är missnöjd med tillgodoräkandet av studier som slutförts någon annanstans söka rättelse hos styrelsen för Polisyrkeshögskolan. I beslut som gäller ett sådant rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär. I enlighet med 10 a § lagen om försvarsmakten och 22 § förordningen om Försvarshögskolan får en studerande vid försvarshögskolan hos högskolan söka rättelse i bedömningen av en studieprestation och i motsvarande beslut som gäller studierna. Beslut inom rättelseförfarandet får inte överklagas.

Eftersom konventionsbestämmelserna inte är oförenliga med grundlagen kan riksdagen med enkel majoritet besluta att godkänna konventionen.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås

att Riksdagen godkänner den i Lissabon den 11 april 1997 ingångna konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europa-regionen.

Eftersom konventionen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslagen

Lag

om ikraftsättande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Lissabon den 11 april 1997 ingångna konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europa-regionen gäller som lag sådana Finland har förbundet sig till dem.

2 §
Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §
Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 20 september 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

(Översättning)

**KONVENTION OM ERKÄNNANDE
AV BEVIS AVSEENDE HÖGRE
UTBILDNING I EUROPAREGIONEN**

Parterna i denna konvention,
som är medvetna om att rätten till utbildning är en mänsklig rättighet och att högre utbildning, som är av stor betydelse för förvärv och förkovran av kunskaper, utgör en utomordentlig kulturell och vetenskaplig tillgång både för den enskilde och för samhället,

som anser att högre utbildning bör spela en viktig roll för att främja fred, ömsesidig förståelse och tolerans samt skapa ömsesidigt förtroende mellan länder och folk,

som anser att den stora mångfalden i utbildningssystemen i Europaregionen avspeglar dess kulturella, sociala, politiska, filosofiska, religiösa och ekonomiska mångfald och är en tillgång av utomordentligt värde som fullt ut bör respekteras,

som önskar göra det möjligt för alla människor i regionen att till fullo dra nytta av denna rika mångfald genom att underlätta tillträdet för invånarna i varje stat och för de studerande vid varje parts lärosäten till de andra parternas utbildningsresurser, särskilt genom att möjliggöra för dem att fortsätta sin utbildning eller fullgöra en studieperiod vid universitet/högskola i dessa andra parter,

som anser att erkännande av studier, betyg och examina som utfärdats i ett annat land i Europaregionen är ett viktigt medel för att främja den akademiska rörligheten mellan parterna,

som fäster stor vikt vid principen om institutionellt oberoende och är medvetna om behovet att respektera och värna denna princip,

CONVENTION ON THE RECOGNITION OF QUALIFICATIONS CONCERNING HIGHER EDUCATION IN THE EUROPEAN REGION

The Parties to this Convention,

Conscious of the fact that the right to education is a human right, and that higher education, which is instrumental in the pursuit and advancement of knowledge, constitutes an exceptionally rich cultural and scientific asset for both individuals and society;

Considering that higher education should play a vital role in promoting peace, mutual understanding and tolerance, and in creating mutual confidence among peoples and nations;

Considering that the great diversity of education systems in the European region reflects its cultural, social, political, philosophical, religious and economic diversity, an exceptional asset which should be fully respected;

Desiring to enable all people of the region to benefit fully from this rich asset of diversity by facilitating access by the inhabitants of each State and by the students of each Party's educational institutions to the educational resources of the other Parties, more specifically by facilitating their efforts to continue their education or to complete a period of studies in higher education institutions in those other Parties;

Considering that the recognition of studies, certificates, diplomas and degrees obtained in another country of the European region represents an important measure for promoting academic mobility between the Parties;

Attaching great importance to the principle of institutional autonomy, and conscious of the need to uphold and protect this principle;

som är övertygade om att ett rättvist erkännande av utbildningsbevis är en huvudbeståndsdel i rätten till utbildning och är samhällets ansvar,

och som beaktar följande Europaråds- och Unescokonventioner om akademiskt erkännande i Europa:

Europeiska konventionen om likvärdighet av betyg för tillträde till högskolor (1953, ETS nr 15) och dess protokoll (1964, ETS nr 49),

Europeiska konventionen om likvärdighet av studieperioder vid högskolor (1956, ETS nr 21),

Europeiska konventionen om erkännande av högskolesexamina för tillträde till fortsatta akademiska studier (1959, ETS nr 32),

Konventionen om erkännande av studier, betyg och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europaregionen (1979),

Europeiska konventionen om allmän likvärdighet av studieperioder vid högskolor (1990, ETS nr 138),

som också beaktar Internationella konventionen om erkännande av studier, diplom och examina i högre utbildning i de arabiska och europeiska medelhavsstaterna (1976), som antagits inom Unescos ram och som delvis täcker akademiskt erkännande i Europa,

som är medvetna om att denna konvention även bör beaktas i samband med de Unescokonventioner och den internationella rekommendation som omfattar andra regioner i världen och om behovet att förbättra informationsutbytet mellan dessa regioner,

som är medvetna om de vittgående förändringar som den högre utbildningen har genomgått i Europaregionen sedan dessa konventioner antogs, vilket har lett till en avsevärt ökad diversifiering både inom och mellan de nationella systemen för högre utbildning, och om behovet att anpassa det rättsliga regelverket och praxis för att motsvara denna utveckling,

som är medvetna om att det är nödvändigt att finna gemensamma lösningar på praktiska erkännandefrågor i Europaregionen,

Convinced that a fair recognition of qualifications is a key element of the right to education and a responsibility of society;

Having regard to the Council of Europe and UNESCO Conventions covering academic recognition in Europe:

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to Universities (1953, ETS No. 15), and its Protocol (1964, ETS No. 49);

European Convention on the Equivalence of Periods of University Study (1956, ETS No. 21);

European Convention on the Academic Recognition of University Qualifications (1959, ETS No. 32);

Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region (1979);

European Convention on the General Equivalence of Periods of University Study (1990, ETS No. 138);

Having regard also to the International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean (1976), adopted within the framework of UNESCO and partially covering academic recognition in Europe;

Mindful that this Convention should also be considered in the context of the UNESCO conventions and the International Recommendation covering other Regions of the world, and of the need for an improved exchange of information between these Regions;

Conscious of the wide ranging changes in higher education in the European region since these Conventions were adopted, resulting in considerably increased diversification within and between national higher education systems, and of the need to adapt the legal instruments and practice to reflect these developments;

Conscious of the need to find common solutions to practical recognition problems in the European region;

som är medvetna om att det är nödvändigt att förbättra den nuvarande metodiken för erkännande och göra den mer lättbegriplig och bättre anpassad till det rådande läget i fråga om högre utbildning i Europaregionen,

som är övertygade om den positiva betydelsen av en konvention som utformats och antagits under gemensamt överinseende av Europarådet och Unesco som ger en ram för vidare utveckling av praxis i fråga om erkännande i Europaregionen,

som är medvetna om vikten av att införa fasta mekanismer för att förverkliga och tillämpa denna konventions principer och bestämmelser,

har kommit överens om följande.

AVSNITT I

Definitioner

Artikel I

I denna konvention avses med

Tillträde (till högre utbildning)

Rätten för behöriga sökande att söka till och bli beaktade för antagning till högre utbildning.

Antagning (till universitet/högskola och högre utbildning)

Ett förfarande eller ett system för att ge behöriga sökande möjlighet att bedriva högre studier vid ett bestämt lärosäte och/eller inom en bestämd utbildning.

Bedömning (av universitet/högskola och högre utbildning)

Ett förfarande för att bestämma kvalitén på universitet/högskolor och högre utbildning.

Conscious of the need to improve current recognition practice and to make it more transparent and better adapted to the current situation of higher education in the European region;

Confident of the positive significance of a Convention elaborated and adopted under the joint auspices of the Council of Europe and UNESCO providing a framework for the further development of recognition practices in the European region;

Conscious of the importance of providing permanent implementation mechanisms in order to put the principles and provisions of the current Convention into practice,

Have agreed as follows:

SECTION I.

Definitions

Article I

For the purposes of this Convention, the following terms shall have the following meaning:

Access (to higher education)

The right of qualified candidates to apply and to be considered for admission to higher education.

Admission (to higher education institutions and programmes)

The act of, or system for, allowing qualified applicants to pursue studies in higher education at a given institution and/or a given programme.

Assessment (of institutions or programmes)

The process for establishing the educational quality of a higher education institution or programme.

Bedömning (av enskilda personers utbildningsbevis)

Ett skriftligt utlåtande av en behörig myndighet om en persons utländska utbildningsbevis.

Behörig myndighet för erkännande

Ett organ som officiellt är bemyndigat att fatta bindande beslut om erkännande av utländska utbildningsbevis.

Högre utbildning

Alla typer av studiekurser eller grupper av kurser, utbildning och forskarutbildning på postgymnasial nivå som av en parts berörda myndigheter är erkända såsom tillhörande den partens system för högre utbildning.

Universitet/högskola

Ett lärosäte som tillhandahåller högre utbildning och som är erkänt av en parts behöriga myndighet såsom tillhörande den partens system för högre utbildning.

Högskoleutbildning

Studiekurser som är erkända av en parts behöriga myndighet såsom tillhörande den partens system för högre utbildning och vars fullgörande med godkänt resultat berättigar den studerande till bevis avseende högre utbildning.

Studieperiod

Del av en högskoleutbildning som har bedömts och dokumenterats och som, fast den inte i sig själv är en fullständig högskoleutbildning, utgör ett väsentligt förvärv av kunskaper eller färdigheter.

*Utbildningsbevis**A. Bevis avseende högre utbildning*

Varje examenbevis eller annat bevis över genomgången utbildning utfärdat av en be-

Assessment (of individual qualifications)

The written appraisal or evaluation of an individual's foreign qualifications by a competent body.

Competent recognition authority

A body officially charged with making binding decisions on the recognition of foreign qualifications.

Higher education

All types of courses of study, or sets of courses of study, training or training for research at the post secondary level which are recognized by the relevant authorities of a Party as belonging to its higher education system.

Higher education institution

An establishment providing higher education and recognized by the competent authority of a Party as belonging to its system of higher education.

Higher education programme

A course of study recognized by the competent authority of a Party as belonging to its system of higher education, and the completion of which provides the student with a higher education qualification.

Period of study

Any component of a higher education programme which has been evaluated and documented and, while not a complete programme of study in itself, represents a significant acquisition of knowledge or skill.

*Qualification**A. Higher education qualification*

Any degree, diploma or other certificate issued by a competent authority attesting

hörig myndighet som utvisar att en högskoleutbildning fullgjorts med godkänt resultat.

B. Bevis över utbildning som berättigar till tillträde till högre utbildning

Betyg utfärdat av en behörig myndighet som utvisar att ett utbildningsprogram har fullgjorts med godkänt resultat och som berättigar innehavaren till att söka till och bli beaktad för antagning till högre utbildning (jämför definitionen av tillträde).

Erkännande

En behörig myndighets formella godkännande av att ett utländskt utbildningsbevis berättigar till tillträde till studier och/eller utövande av yrkesverksamhet.

Behörighetskrav

A. Grundläggande behörighetskrav

Krav som i samtliga fall måste uppfyllas för att berättiga till tillträde till högre utbildning eller till en bestämd nivå därav, eller för utfärdande av bevis avseende högre utbildning på en bestämd nivå.

B. Särskilda behörighetskrav

Krav som måste uppfyllas utöver de grundläggande behörighetskraven för att berättiga till tillträde till en bestämd högre utbildning eller för utfärdande av ett särskilt bevis avseende högre utbildning inom ett bestämt ämnesområde.

AVSNITT II

Myndigheternas behörighet

Artikel II.1

1. I fall då en parts centrala myndigheter är behöriga att fatta beslut i erkännandefrågor, skall parten omedelbart vara bunden av denna konventions bestämmelser och vidta alla de åtgärder som är nödvändiga för att

the successful completion of a higher education programme.

B. Qualification giving access to higher education

Any diploma or other certificate issued by a competent authority attesting the successful completion of an education programme and giving the holder of the qualification the right to be considered for admission to higher education (cf. the definition of access).

Recognition

A formal acknowledgement by a competent authority of the value of a foreign educational qualification with a view to access to educational and/or employment activities.

Requirement

A. General requirements

Conditions that must in all cases be fulfilled for access to higher education, or to a given level thereof, or for the award of a higher education qualification at a given level.

B. Specific requirements

Conditions that must be fulfilled, in addition to the general requirements, in order to gain admission to a particular higher education programme, or for the award of a specific higher education qualification in a particular field of study.

SECTION II.

The competence of authorities

Article II.1

1. Where central authorities of a Party are competent to make decisions in recognition cases, that Party shall be immediately bound by the provisions of this Convention and shall take the necessary measures to en-

säkerställa att de tillämpas inom partens territorium.

I fall då behörigheten att fatta beslut i erkännandefrågor ligger hos de enheter varav parten består, skall parten till en av depositarierna utfärda en kort förklaring om dess läge eller struktur i författningsmässigt hänseende vid tiden för undertecknandet eller deponeringen av ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet eller vid någon tidpunkt därefter. I sådana fall skall de av parterna utsedda enheternas behöriga myndigheter vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att denna konventions bestämmelser tillämpas inom dess territorium.

2. I fall då behörigheten att fatta beslut i erkännandefrågor ligger hos enskilda universitet/högskolor eller andra enheter skall varje part i enlighet med sitt läge eller sin struktur i författningsmässigt hänseende översända texten till denna konvention till dessa lärosäten eller enheter och vidta alla åtgärder som är möjliga för att uppmäna dem att i positiv anda överväga och tillämpa dessa bestämmelser.

3. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 i denna artikel skall i tillämplig utsträckning gälla för parternas skyldigheter enligt de följande artiklarna i denna konvention.

Artikel II.2

Vid undertecknandet eller deponeringen av ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet eller vid någon tidpunkt därefter skall varje stat, Heliga stolen och Europeiska gemenskapen underrätta en av depositarierna för denna konvention om vilka myndigheter som är behöriga att fatta olika slags beslut i erkännandefrågor.

Artikel II.3

Ingenting i denna konvention skall anses utgöra en inskränkning av förmånliga bestämmelser om erkännande av utbildningsbevis som utfärdats i någon part som ingår i eller härrör från en nu förefintlig eller framtida överenskommelse av vilken en part i denna konvention är eller kan bli bunden.

sure the implementation of its provisions on its territory.

Where the competence to make decisions in recognition matters lies with components of the Party, the Party shall furnish one of the depositaries with a brief statement of its constitutional situation or structure at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or any time thereafter. In such cases, the competent authorities of the components of the Parties so designated shall take the necessary measures to ensure implementation of the provisions of this Convention on their territory.

2. Where the competence to make decisions in recognition matters lies with individual higher education institutions or other entities, each Party according to its constitutional situation or structure shall transmit the text of this convention to these institutions or entities and shall take all possible steps to encourage the favourable consideration and application of its provisions.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall apply, *mutatis mutandis*, to the obligations of the Parties under subsequent articles of this Convention.

Article II.2

At the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, each State, the Holy See or the European Community shall inform either depositary of the present Convention of the authorities which are competent to make different categories of decisions in recognition cases.

Article II.3

Nothing in this Convention shall be deemed to derogate from any more favourable provisions concerning the recognition of qualifications issued in one of the Parties contained in or stemming from an existing or a future treaty to which a Party to this Convention may be or may become a party.

AVSNITT III

Grundläggande principer för bedömning av utbildningsbevis

Artikel III.1

1. Innehavare av utbildningsbevis utfärdade i någon av parterna skall ha adekvat tillträde till att få bevisen bedömda efter framställning till det behöriga organet.

2. Härvid skall ingen åtskillnad göras på sådana grunder såsom sökandens kön, ras, hudfärg, handikapp, språk, religion, politiska eller andra åsikter, nationellt, etniskt eller socialt ursprung, tillhörighet till nationell minoritet, egendom, börd eller annan omständighet eller på grund av något annat förhållande som inte är relaterat till värdet av det utbildningsbevis för vilket erkännande söks. För att säkerställa denna rättighet åtar sig varje part att vidta lämpliga åtgärder för bedömning av en ansökan om erkännande av utbildningsbevis utslutande på grundval av inhämtade kunskaper och färdigheter.

Artikel III.2

Varje part skall säkerställa att de förfaranden och kriterier som tillämpas vid bedömning och erkännande av utbildningsbevis medger insyn och är konsekventa och tillförlitliga.

Artikel III.3

1. Erkännandebeslut skall fattas med stöd av vederbörliga uppgifter om de utbildningsbevis för vilka erkännande söks.

2. Ansvaret för att tillhandahålla riktiga uppgifter skall i första hand ligga hos sökanden, som skall tillhandahålla dem på heder och samvete.

3. Oaktat sökandens ansvar skall de lärosäten som utfärdat ifrågasvarande utbildningsbevis vara skyldiga att, på begäran av den sökande och i skäligen utsträckning, förse innehavaren, lärosätet eller de behöriga myndigheterna i det land där erkännande söks med relevanta upplysningar.

SECTION III.

Basic principles related to the assessment of qualifications

Article III.1

1. Holders of qualifications issued in one of the Parties shall have adequate access, upon request to the appropriate body, to an assessment of these qualifications.

2. No discrimination shall be made in this respect on any ground such as the applicant's gender, race, colour, disability, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, association with a national minority, property, birth or other status, or on the grounds of any other circumstance not related to the merits of the qualification for which recognition is sought. In order to assure this right, each Party undertakes to make appropriate arrangements for the assessment of an application for recognition of qualifications solely on the basis of the knowledge and skills achieved.

Article III.2

Each Party shall ensure that the procedures and criteria used in the assessment and recognition of qualifications are transparent, coherent and reliable.

Article III.3

1. Decisions on recognition shall be made on the basis of appropriate information on the qualifications for which recognition is sought.

2. In the first instance, the responsibility for providing adequate information rests with the applicant, who shall provide such information in good faith.

3. Notwithstanding the responsibility of the applicant, the institutions having issued the qualifications in question shall have a duty to provide, upon request of the applicant and within reasonable limits, relevant information to the holder of the qualification, to the institution, or to the competent authorities of the country in which recognition is sought.

4. Parterna skall instruera eller uppmana alla lärosäten som ingår i deras utbildnings-system att tillmötesgå varje skälig begäran om upplysningar som syftar till att bedöma utbildningsbevis utfärdade av dessa lärosäten.

5. Ansvaret för att visa att en begäran inte uppfyller de relevanta kraven skall ligga hos det organ som gör bedömningen.

Artikel III.4

För att underlätta erkännandet av utbildningsbevis skall varje part tillse att korrekta och klara upplysningar om dess utbildningssystem tillhandahålls.

Artikel III.5

Erkännandebeslut skall fattas inom rimlig tid som skall ha angivits i förväg av den behöriga myndigheten för erkännande och som skall beräknas från den tidpunkt då alla nödvändiga upplysningar i ärendet har tillhandahållits. Om begäran om erkännande avslås, skall skälen härför anges och upplysningar lämnas om de åtgärder sökanden kan vidta för att få erkännande senare. Om begäran om erkännande avslås eller om inget beslut fattas, skall sökanden kunna överklaga inom skälig tid.

AVSNITT IV

Erkännande av utbildningsbevis som berättigar till tillträde till högre utbildning

Artikel IV.1

Varje part skall erkänna utbildningsbevis utfärdade av andra parter om de uppfyller de grundläggande behörighetskraven för högre utbildning i dessa parter för att bereda tillträde till utbildningar som ingår i deras system för högre utbildning, om inte en väsentlig skillnad kan visas mellan de grundläggande behörighetskraven i den part där beviset utfärdats och i den part där erkännande söks.

4. The Parties shall instruct or encourage, as appropriate, all education institutions belonging to their education systems to comply with any reasonable request for information for the purpose of assessing qualifications earned at the said institutions.

5. The responsibility to demonstrate that an application does not fulfil the relevant requirements lies with the body undertaking the assessment.

Article III.4

Each Party shall ensure, in order to facilitate the recognition of qualifications, that adequate and clear information on its education system is provided.

Article III.5

Decisions on recognition shall be made within a reasonable time limit specified beforehand by the competent recognition authority and calculated from the time all necessary information in the case has been provided. If recognition is withheld, the reasons for the refusal to grant recognition shall be stated, and information shall be given concerning possible measures the applicant may take in order to obtain recognition at a later stage. If recognition is withheld, or if no decision is taken, the applicant shall be able to make an appeal within a reasonable time limit.

SECTION IV.

Recognition of qualifications giving access to higher education

Article IV.1

Each Party shall recognize the qualifications issued by other Parties meeting the general requirements for access to higher education in those Parties for the purpose of access to programmes belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be shown between the general requirements for access in the Party in which the qualification was obtained and in the Party in which recognition of the qualification is sought.

Artikel IV.2

Det skall alternativt vara tillräckligt att en part medger innehavaren av ett utbildningsbevis utfärdat i en annan part att på hans begäran få beviset bedömt, varvid bestämmelserna i artikel IV.1 skall gälla i tillämplig utsträckning.

Artikel IV.3

I fall då ett utbildningsbevis berättigar till tillträde endast till vissa typer av lärosäten eller viss högre utbildning i den part där det utfärdats, skall de andra parterna bereda innehavaren av ett sådant bevis tillträde till liknande typer av utbildning vid lärosäten som ingår i deras system för högre utbildning, såvida inte en väsentlig skillnad kan visas mellan tillträdeskraven i den part där beviset utfärdats och i den part där erkännande av beviset söks.

Artikel IV.4

I fall då antagning till viss högre utbildning är beroende av att särskilda krav uppfylls utöver de grundläggande behörighetskraven, får den berörda partens behöriga myndigheter fordra att dessa ytterligare krav skall gälla även för innehavare av utbildningsbevis utfärdade i andra parter eller bedöma om sökande med utbildningsbevis utfärdade i andra parter uppfyller likvärdiga krav.

Artikel IV.5

I fall då avgångsbetyg från gymnasieskolan i den part där de har utfärdats berättigar till tillträde till högre utbildning endast i förening med ytterligare inträdesexamen, får andra parter göra tillträde till sina utbildningssystem beroende av samma tilläggskrav eller erbjuda alternativ till dessa tilläggskrav inom sina egna utbildningssystem. En stat, Heliga stolen och Europeiska gemenskapen får vid undertecknandet eller deponeringen av sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument eller vid vilken tidpunkt som helst därefter meddela en av depositarierna att

Article IV.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable the holder of a qualification issued in one of the other Parties to obtain an assessment of that qualification, upon request by the holder, and the provisions of Article IV.1 shall apply mutatis mutandis to such a case.

Article IV.3

Where a qualification gives access only to specific types of institutions or programmes of higher education in the Party in which the qualification was obtained, each other Party shall grant holders of such qualifications access to similar specific programmes in institutions belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be demonstrated between the requirements for access in the Party in which the qualification was obtained and the Party in which recognition of the qualification is sought.

Article IV.4

Where admission to particular higher education programmes is dependent on the fulfilment of specific requirements in addition to the general requirements for access, the competent authorities of the Party concerned may impose the additional requirements equally on holders of qualifications obtained in the other Parties or assess whether applicants with qualifications obtained in other Parties fulfil equivalent requirements.

Article IV.5

Where, in the Party in which they have been obtained, school leaving certificates give access to higher education only in combination with additional qualifying examinations as a prerequisite for access, the other Parties may make access conditional on these requirements or offer an alternative for satisfying such additional requirements within their own educational systems. Any State, the Holy See or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, notify one of the de-

den skall utnyttja bestämmelserna i denna artikel och ange de parter gentemot vilka den avser tillämpa denna artikel samt skälen härför.

Artikel IV.6

Utan hinder av bestämmelserna i artikel IV.1-5 får antagningen till ett visst universitet, en viss högskola eller en viss utbildning vid ett sådant lärosäte vara begränsad eller selektiv. I de fall antagningen till visst universitet, viss högskola och/eller utbildning vid ett sådant lärosäte är selektiv, skall antagningsförfarandena utformas med sikte på att säkerställa att bedömningen av utländska utbildningsbevis görs i överensstämmelse med de principer om skälighet och icke diskriminering som beskrivs i avsnitt III.

Artikel IV.7

Utan hinder av bestämmelserna i artikel IV.1-5 får antagningen till ett visst universitet eller en viss högskola göras beroende av att sökanden kan uppvisa tillräckliga kunskaper i det eller de språk som används i undervisningen vid lärosätet i fråga eller i andra angivna språk.

Artikel IV.8

I de parter i vilka tillträde till högre utbildning kan beredas med stöd av icke traditionella kvalifikationer skall liknande kvalifikationer från andra länder bedömas på samma sätt som sådana kvalifikationer bedöms i den part där erkännande söks.

Artikel IV.9

Varje part får avseende antagning till viss högre utbildning göra erkännandet av utbildningsbevis som utfärdats av utländska läroanstalter som är verksamma inom dess territorium beroende av särskilda krav i den nationella lagstiftningen eller av särskilda avtal som ingåtts med den part som är ursprungsland för de berörda läroanstalterna.

positaries that it avails itself of the provisions of this Article, specifying the Parties in regard to which it intends to apply this Article as well as the reasons therefor.

Article IV.6

Without prejudice to the provisions of Articles IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 and IV.5, admission to a given higher education institution, or to a given programme within such an institution, may be restricted or selective. In cases in which admission to a higher education institution and/or programme is selective, admission procedures should be designed with a view to ensuring that the assessment of foreign qualifications is carried out according to the principles of fairness and non-discrimination described in Section III.

Article IV.7

Without prejudice to the provisions of Articles IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 and IV.5, admission to a given higher education institution may be made conditional on demonstration by the applicant of sufficient competence in the language or languages of instruction of the institution concerned, or in other specified languages.

Article IV.8

In the Parties in which access to higher education may be obtained on the basis of non-traditional qualifications, similar qualifications obtained in other Parties shall be assessed in a similar manner as non-traditional qualifications earned in the Party in which recognition is sought.

Article IV.9

For the purpose of admission to programmes of higher education, each Party may make the recognition of qualifications issued by foreign educational institutions operating in its territory contingent upon specific requirements of national legislation or specific agreements concluded with the Party of origin of such institutions.

AVSNITT V

Erkännande av studieperioder

Artikel V.1

Varje part skall erkänna studieperioder som fullgjorts inom ramen för högre utbildning i en annan part. Detta erkännande skall omfatta sådana studieperioder som syftar till att fullgöra högre utbildning i den part där erkännande söks, såvida inte väsentliga skillnader kan visas mellan de studieperioder som fullgjorts i en annan part och den del av den högre utbildningen som dessa perioder skulle ersätta i den part där erkännande söks.

Artikel V.2

Det skall alternativt vara tillräckligt att en part medger den som har fullgjort en studieperiod inom ramen för högre utbildning i en annan part att på hans begäran få denna studieperiod bedömd, varvid bestämmelserna i artikel V.1 skall gälla i tillämplig utsträckning.

Artikel V.3

Varje part skall särskilt underlätta erkännande av studieperioder i fall då

a) det finns en tidigare överenskommelse mellan å ena sidan det lärosäte eller det behöriga organ som är ansvarigt för ifrågavarande studieperiod och å andra sidan det lärosäte eller det behöriga organ för erkännande som är ansvarigt för det erkännande som söks, och

b) det lärosäte vid vilket studieperioden har fullgjorts har utfärdat ett bevis om eller en sammanställning av studieresultat som styrker att studeranden med godkänt resultat har uppfyllt de ställda fordringarna för studieperioden i fråga.

SECTION V.

Recognition of periods of study

Article V.1

Each Party shall recognize periods of study completed within the framework of a higher education programme in another Party. This recognition shall comprise such periods of study towards the completion of a higher education programme in the Party in which recognition is sought, unless substantial differences can be shown between the periods of study completed in another Party and the part of the higher education programme which they would replace in the Party in which recognition is sought.

Article V.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable a person who has completed a period of study within the framework of a higher education programme in another Party to obtain an assessment of that period of study, upon request by the person concerned, and the provisions of Article V.1 shall apply mutatis mutandis to such a case.

Article V.3

In particular, each Party shall facilitate recognition of periods of study when:

a) there has been a previous agreement between, on the one hand, the higher education institution or the competent authority responsible for the relevant period of study and, on the other hand, the higher education institution or the competent recognition authority responsible for the recognition that is sought; and

b) the higher education institution in which the period of study has been completed has issued a certificate or transcript of academic records attesting that the student has successfully completed the stipulated requirements for the said period of study.

AVSNITT VI

Erkännande av bevis avseende högre utbildning

Artikel VI.1

I den mån ett erkännandebeslut grundas på de kunskaper och färdigheter som intygas i ett bevis avseende högre utbildning, skall varje part erkänna detta avseende högre utbildning utfärdad i en annan part, såvida inte en väsentlig skillnad kan visas mellan det utbildningsbevis för vilket erkännande söks och motsvarande utbildningsbevis i den part där erkännande söks.

Artikel VI.2

Det skall alternativt vara tillräckligt att en part medger innehavaren av ett bevis avseende högre utbildning utfärdad i en annan part att på hans begäran få beviset bedömt, varvid bestämmelserna i artikel VI.1 skall gälla i tillämplig utsträckning.

Artikel VI.3

En parts erkännande av ett bevis avseende högre utbildning utfärdad i en annan part skall ha endera eller båda av dessa följdverkningar:

a) tillträde till fortsatta högre studier inklusive tillhörande inträdes och/eller förberedelse för doktorandstudier på samma villkor som de som gäller för innehavare av utbildningsbevis från den part där erkännande söks,

b) användning av en akademisk titel under iakttagande av lagar och författningar i den part eller under den parts jurisdiktion där erkännande söks.

Erkännandet kan dessutom underlätta tillträde till arbetsmarknaden under iakttagande av lagar och författningar i den part eller under den parts jurisdiktion där erkännande söks.

Artikel VI.4

En parts bedömning av ett bevis avseende högre utbildning utfärdad i en annan part kan utmytna i något av följande:

SECTION VI.

Recognition of higher education qualifications

Article VI.1

To the extent that a recognition decision is based on the knowledge and skills certified by the higher education qualification, each Party shall recognize the higher education qualifications conferred in another Party, unless a substantial difference can be shown between the qualification for which recognition is sought and the corresponding qualification in the Party in which recognition is sought.

Article VI.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable the holder of a higher education qualification issued in one of the other Parties to obtain an assessment of that qualification, upon request by the holder, and the provisions of Article VI.1 shall apply mutatis mutandis to such a case.

Article VI.3

Recognition in a Party of a higher education qualification issued in another Party shall have one or both of the following consequences:

a) access to further higher education studies, including relevant examinations, and/or to preparations for the doctorate, on the same conditions as those applicable to holders of qualifications of the Party in which recognition is sought;

b) the use of an academic title, subject to the laws and regulations of the Party or a jurisdiction thereof, in which recognition is sought.

In addition, recognition may facilitate access to the labour market subject to laws and regulations of the Party, or a jurisdiction thereof, in which recognition is sought.

Article VI.4

An assessment in a Party of a higher education qualification issued in another Party may take the form of:

- a) Ett utlåtande avsett för yrkesutövning i allmänhet.
- b) Ett utlåtande riktat till ett lärosäte med syfte på antagning till dess utbildningar.
- c) Ett utlåtande riktat till en annan behörig myndighet för erkännande.

Artikel VI.5

Varje part får göra erkännandet av bevis avseende högre utbildning utfärdade av ett utländskt lärosäte som är verksam inom dess territorium beroende av särskilda krav i sin nationella lagstiftning eller särskilda avtal som ingåtts med den part som är ursprungsland för lärosätet fråga.

AVSNITT VII

Erkännande av utbildningsbevis utfärdade för flyktingar, tvångsflyttade personer och personer i flyktingliknande förhållanden

Artikel VII

Varje part skall vidta alla möjliga och skäligen åtgärder inom ramen för sitt utbildningssystem och i enlighet med sina konstitutionella, rättsliga och administrativa bestämmelser för att utforma förfaranden för att rättvist och snabbt bedöma om flyktingar, tvångsflyttade personer och personer i flyktingliknande förhållanden uppfyller de gällande kraven för tillträde till högre utbildning, fortsättning av studier i viss högre utbildning eller yrkesutövning även i de fall då de kvalifikationer som har erhållits i en part inte kan styrkas med handlingar.

AVSNITT VIII

Information om bedömning av universitet/högskola och högre utbildningar

Artikel VIII.1

Varje part skall tillhandahålla adekvat information om alla lärosäten som ingår i dess system för högre utbildning och om alla de utbildningar som dessa lärosäten genomför för att göra det möjligt för de behöriga myndigheterna i andra parter att be-

- a) advice for general employment purposes;
- b) advice to an educational institution for the purpose of admission into its programmes;
- c) advice to any other competent recognition authority.

Article VI.5

Each Party may make the recognition of higher education qualifications issued by foreign educational institutions operating in its territory contingent upon specific requirements of national legislation or specific agreements concluded with the Party of origin of such institutions.

SECTION VII.

Recognition of qualifications held by refugees, displaced persons and persons in a refugee-like situation

Article VII

Each Party shall take all feasible and reasonable steps within the framework of its education system and in conformity with its constitutional, legal, and regulatory provisions to develop procedures designed to assess fairly and expeditiously whether refugees, displaced persons and persons in a refugee-like situation fulfil the relevant requirements for access to higher education, to further higher education programmes or to employment activities, even in cases in which the qualifications obtained in one of the Parties cannot be proven through documentary evidence.

SECTION VIII.

Information on the assessment of higher education institutions and programmes

Article VIII.1

Each Party shall provide adequate information on any institution belonging to its higher education system, and on any programme operated by these institutions, with a view to enabling the competent authorities of other Parties to ascertain whether the

döma om kvalitén på utbildningsbevis utfärdade av dessa lärosäten berättigar till erkännande i den part där erkännande söks. Denna information skall utformas enligt följande:

a) För parter som har infört ett officiellt system för bedömning av universitet/högskolor och högre utbildningar: information om metodiken för och resultaten av denna bedömning och om de kvalitetsnormer som gäller för varje typ av universitet/högskola som utfärdar utbildningsbevis och för utbildningar som berättigar till sådana utbildningsbevis.

b) För parter som inte har infört ett officiellt system för bedömning av universitet/högskolor och högre utbildningar: information om erkännande av de olika utbildningsbevis som har utfärdats av universitet/högskolor eller högre utbildningar som ingår i deras system för högre utbildning.

Artikel VIII.2

Varje part skall vidta lämpliga åtgärder för att upprätta, upprätthålla och tillhandahålla

a) en beskrivning av de olika typer av universitet/högskolor som ingår i dess system för högre utbildning med uppgift om särskilda karakteristika för varje typ av lärosäte,

b) en förteckning över de erkända (offentliga och privata) lärosäten som ingår i dess system för högre utbildning med uppgift om dessas behörighet att utfärda olika typer av utbildningsbevis och om behörighetskraven för tillträde till varje typ av lärosäte och utbildning,

c) en beskrivning över högre utbildningar,

d) en förteckning över de lärosäten utanför dess territorium som parten betraktar såsom tillhörande dess utbildningssystem.

AVSNITT IX

Information om erkännandefrågor

Artikel IX.1

För att underlätta erkännande av bevis avseende högre utbildning åtar sig parterna att

quality of the qualifications issued by these institutions justifies recognition in the Party in which recognition is sought. Such information shall take the following form:

a) in the case of Parties having established a system of formal assessment of higher education institutions and programmes: information on the methods and results of this assessment, and of the standards of quality specific to each type of higher education institution granting, and to programmes leading to, higher education qualifications;

b) in the case of Parties which have not established a system of formal assessment of higher education institutions and programmes: information on the recognition of the various qualifications obtained at any higher education institution, or within any higher education programme, belonging to their higher education systems.

Article VIII.2

Each Party shall make adequate provisions for the development, maintenance and provision of:

a) an overview of the different types of higher education institutions belonging to its higher education system, with the typical characteristics of each type of institution;

b) a list of recognized institutions (public and private) belonging to its higher education system, indicating their powers to award different types of qualifications and the requirements for gaining access to each type of institution and programme;

c) a description of higher education programmes;

d) a list of educational institutions located outside its territory which the Party considers as belonging to its education system.

SECTION IX.

Information on recognition matters

Article IX.1

In order to facilitate the recognition of qualifications concerning higher education,

upprätta tydliga system för en fullständig beskrivning av utfärdade utbildningsbevis.

Artikel IX.2

1. Varje part skall med utgångspunkt i behovet av relevant, riktig och aktuell information upprätta eller bibehålla ett nationellt informationscentrum och meddela en av depositarierna om att ett sådant centrum har upprättats och om förändringar som berör det.

2. I varje part skall informationscentret

a) underlätta tillgång till tillförlitlig och korrekt information om systemet och tillträdeskraven avseende högre utbildning i det land där systemet är beläget,

b) underlätta tillgång till information om system och tillträdeskrav avseende högre utbildning i de andra parterna,

c) ge råd och information om erkännande-frågor och bedömning av utbildningsbevis i enlighet med nationella lagar och bestämmelser.

3. Varje nationellt informationscentrum skall disponera över de medel som är nödvändiga för att det skall kunna utföra sina uppgifter.

Artikel IX.3

Parterna skall genom dessa nationella informationscentra eller på annat sätt främja att Unescos och Europarådets Diploma Supplement eller annat likvärdigt dokument används av parternas universitet/högskolor.

AVSNITT X

Mekanismer för genomförande

Artikel X.1

Följande organ skall övervaka, främja och underlätta konventionens genomförande:

a) Kommittén för konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen.

b) Europeiska nätverket av nationella informationscentra för akademisk rörlighet

the Parties undertake to establish transparent systems for the complete description of the qualifications obtained.

Article IX.2

1. Acknowledging the need for relevant, accurate and up-to-date information, each Party shall establish or maintain a national information centre and shall notify one of the depositaries of its establishment, or of any changes affecting it.

2. In each Party, the national information centre shall:

a) facilitate access to authoritative and accurate information on the higher education system and qualifications of the country in which it is located;

b) facilitate access to information on the higher education systems and qualifications of the other Parties;

c) give advice or information on recognition matters and assessment of qualifications, in accordance with national laws and regulations.

3. Every national information centre shall have at its disposal the necessary means to enable it to fulfil its functions.

Article IX.3

The Parties shall promote, through the national information centres or otherwise, the use of the UNESCO/Council of Europe Diploma Supplement or any other comparable document by the higher education institutions of the Parties.

SECTION X.

Implementation mechanisms

Article X.1

The following bodies shall oversee, promote and facilitate the implementation of the Convention:

a) the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region;

b) the European Network of National Information Centres on academic mobility

och erkännande (ENIC-nätverket), upprättat genom beslut av Europarådets ministerkommitté den 9 juni 1994 och Unescos regionala kommitté för Europa den 18 juni 1994.

Artikel X.2

1. Härmed inrättas kommittén för konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen (nedan kallad "kommittén"). Kommittén skall bestå av en företrädare för varje part.

2. I den mening som avses i artikel X.2 skall termen "part" inte gälla Europeiska gemenskapen.

3. De stater som nämns i artikel XI.1.1 och Heliga stolen, om de inte är parter i denna konvention, Europeiska gemenskapen samt ordföranden i ENIC-nätverket skall ha rätt att delta i kommitténs möten som observatörer. Företrädare för regeringsorgan och enskilda organisationer som är verksamma med erkännandefrågor på det regionala planet får också inbjudas att delta i kommitténs möten som observatörer.

4. Ordföranden i Unescos regionala kommitté för tillämpning av konventionen om erkännande av studier, diplom och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europaregionen skall också inbjudas att delta i kommitténs möten som observatör.

5. Kommittén skall främja denna konventions tillämpning och övervaka dess genomförande. För detta ändamål får den med en majoritet av parterna anta rekommendationer, förklaringar, protokoll och modeller som skall tjäna som vägledning för parternas behöriga myndigheter vid deras genomförande av konventionen och vid bedömning av ansökningar om erkännande av bevis avseende högre utbildning. Parterna skall visserligen inte vara bundna av sådana texter, men likväl anstränga sig att tillämpa dem, fästa de behöriga myndigheternas uppmärksamhet på dem samt befrämja deras tillämpning. Kommittén skall före sina avgöranden inhämta yttrande av ENIC-nätverket.

and recognition (the ENIC Network), established by decision of the Committee of Ministers of the Council of Europe on 9 June 1994 and the UNESCO Regional Committee for Europe on 18 June 1994.

Article X.2

1. The Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (hereafter referred to as "the Committee") is hereby established. It shall be composed of one representative of each Party.

2. For the purposes of Article X.2, the term "Party" shall not apply to the European Community.

3. The States mentioned in Article XI.1.1 and the Holy See, if they are not Parties to this Convention, the European Community and the President of the ENIC Network may participate in the meetings of the Committee as observers. Representatives of governmental and non-governmental organizations active in the field of recognition in the Region may also be invited to attend meetings of the Committee as observers.

4. The President of the UNESCO Regional Committee for the Application of the Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region shall also be invited to participate in the meetings of the Committee as an observer.

5. The Committee shall promote the application of this Convention and shall oversee its implementation. To this end it may adopt, by a majority of the Parties, recommendations, declarations, protocols and models of good practice to guide the competent authorities of the Parties in their implementation of the Convention and in their consideration of applications for the recognition of higher education qualifications. While they shall not be bound by such texts, the Parties shall use their best endeavours to apply them, to bring the texts to the attention of the competent authorities and to encourage their application. The Committee shall seek the opinion of the ENIC Network before making its decisions.

6. Kommittén skall rapportera till berörda organ inom Europarådet och Unesco.

7. Kommittén skall hålla kontakt med Unescos regionala kommittéer för tillämpning av de konventioner om erkännande av studier, diplom och examina avseende högre utbildning som antagits under Unescos överinseende.

8. Kommittén skall vara beslutsmässig om flertalet parter är närvarande.

9. Kommittén skall anta sin arbetsordning. Den skall hålla ordinarie möte minst vart tredje år. Kommittén skall mötas för första gången inom ett år efter denna konventions ikraftträdande.

10. Europarådets generalsekreterare och Unescos generaldirektör skall gemensamt svara för kommitténs sekretariatsfunktioner.

Artikel X.3

1. Varje part skall till medlem av Europeiska nätverket av nationella informationscentra för akademisk rörlighet och erkännande (ENIC-nätverket) utse det nationella informationscentrum som har upprättats eller bibehållits med stöd av artikel IX.2. I fall då mer än ett nationellt informationscentrum har upprättats eller bibehållits i en part med stöd av artikel IX.2, skall de alla vara medlemmar av nätverket, men ifrågasvarande nationella informationscentra skall endast ha en röst.

2. ENIC-nätverket skall, i den sammansättning i vilken endast konventionsparternas nationella informationscentra ingår, stödja och assistera de behöriga nationella myndigheterna vid konventionens praktiska genomförande. Nätverket skall mötas minst en gång per år i plenum. Det skall välja sin ordförande och sitt presidium i enlighet med sitt mandat.

3. Europarådets generalsekreterare och Unescos generaldirektör skall gemensamt svara för ENIC-nätverkets sekretariatsfunktioner.

4. Parterna skall genom ENIC-nätverket samarbeta med de andra parternas nationella informationscentra, särskilt genom att göra det möjligt för dem att inhämta all in-

6. The Committee shall report to the relevant bodies of the Council of Europe and UNESCO.

7. The Committee shall maintain links to the UNESCO Regional Committees for the Application of Conventions on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education adopted under the auspices of UNESCO.

8. A majority of the Parties shall constitute a quorum.

9. The Committee shall adopt its Rules of Procedure. It shall meet in ordinary session at least every three years. The Committee shall meet for the first time within a year of the entry into force of this Convention.

10. The Secretariat of the Committee shall be entrusted jointly to the Secretary General of the Council of Europe and to the Director-General of UNESCO.

Article X.3

1. Each Party shall appoint as a member of the European network of national information centres on academic mobility and recognition (the ENIC Network) the national information centre established or maintained under Article IX.2. In cases in which more than one national information centre is established or maintained in a Party under Article IX.2, all these shall be members of the Network, but the national information centres concerned shall dispose of only one vote.

2. The ENIC Network shall, in its composition restricted to national information centres of the Parties to this Convention, uphold and assist the practical implementation of the Convention by the competent national authorities. The Network shall meet at least once a year in plenary session. It shall elect its President and Bureau in accordance with its terms of reference.

3. The Secretariat of the ENIC Network shall be entrusted jointly to the Secretary General of the Council of Europe and to the Director-General of UNESCO.

4. The Parties shall cooperate, through the ENIC Network, with the national information centres of other Parties, especially by enabling them to collect all information of

formation som de behöver i sin verksamhet i fråga om akademiskt erkännande och rörlighet.

use to the national information centres in their activities relating to academic recognition and mobility.

AVSNITT XI

SECTION XI.

Slutbestämmelser

Final clauses

Artikel XI.1

1. Denna konvention skall stå öppen för undertecknande av

- a) Europarådets medlemsstater,
- b) medlemsstaterna i Unescos Europaregion och
- c) varje annan signatär, fördragsslutande stat eller part i Europarådets europeiska kulturkonvention och/eller Unescokonventionen om erkännande av studier, betyg och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europaregionen,

som har inbjudits att delta i den diplomatkonferens som är ansvarig för antagandet av denna konvention.

2. Dessa stater och Heliga stolen kan uttrycka sitt samtycke till att vara bundna på följande sätt:

- a) Genom undertecknande utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande.
- b) Genom undertecknande med förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande följt av ratifikation, godtagande eller godkännande.
- c) Genom anslutning.

3. Undertecknande skall ske hos en av depositarierna. Ratifikations-, godtagande-, godkännande- och anslutningsinstrument skall deponeras hos en av depositarierna.

Artikel XI.2

Denna konvention träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om en månad räknat från den dag då fem stater, däribland minst tre medlemsstater i Europarådet och/eller i Unescos Europaregion, har uttryckt sitt samtycke till att vara bundna av den. Konventionen skall träda i kraft för varje annan stat den första dagen i den månad som följer efter utgång-

Article XI.1

1. This Convention shall be open for signature by:

- a) the member States of the Council of Europe;
- b) the member States of the UNESCO Europe Region;
- c) any other signatory, contracting State or party to the European Cultural Convention of the Council of Europe and/or to the UNESCO Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region,

which have been invited to the Diplomatic Conference entrusted with the adoption of this Convention.

2. These States and the Holy See may express their consent to be bound by:

- a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b) signature, subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval; or
- c) accession.

3. Signatures shall be made with one of the depositaries. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with one of the depositaries.

Article XI.2

This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of the period of one month after five States, including at least three member States of the Council of Europe and/or the UNESCO Europe Region, have expressed their consent to be bound by the Convention. It shall enter into force for each other State on the first day of the month follow-

en av en tid om en månad räknat från den dag då staten uttryckte sitt samtycke till att vara bunden av konventionen.

Artikel XI.3

1. När konventionen har trätt i kraft får andra stater än de stater som ingår i någon av de kategorier som uppräknas i artikel XI.1 ansöka om anslutning till konventionen. En sådan ansökan skall riktas till en av depositarierna, som skall vidarebefordra den till parterna senast tre månader före mötet med kommittén för konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen. Depositarien skall också meddela Europarådets ministerkommitté och Unescos verkställande organ.

2. Beslut att inbjuda en stat som har ansökt därom att ansluta sig till konventionen skall fattas med en majoritet av två tredjedelar av parterna.

3. Efter konventionens ikraftträdande får Europeiska gemenskapen ansluta sig till den efter ansökan från dess medlemsstater riktad till någon av depositarierna. I det fallet skall artikel XI.3.2 inte gälla.

4. För de stater som ansluter sig till konventionen eller Europeiska gemenskapen skall den träda i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om en månad räknat från dagen för deponeringen av anslutningsinstrumentet hos någon av depositarierna.

Artikel XI.4

1. De parter i denna konvention, som även är parter i en eller flera av följande konventioner:

Europeiska konventionen om likvärdighet av betyg för tillträde till högskolor (1953, ETS nr 15) och dess protokoll (1964, ETS nr 49),

Europeiska konventionen om likvärdighet av studieperioder vid högskolor (1956, ETS nr 21),

Europeiska konventionen om erkännande av högskolesexamina för tillträde till fortsatta akademiska studier (1959, ETS nr 32),

ing the expiration of the period of one month after the date of expression of its consent to be bound by the Convention.

Article XI.3

1. After the entry into force of this Convention, any State other than those falling into one of the categories listed under Article XI.1 may request accession to this Convention. Any request to this effect shall be addressed to one of the depositaries, who shall transmit it to the Parties at least three months before the meeting of the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region. The depositary shall also inform the Committee of Ministers of the Council of Europe and the Executive Board of UNESCO.

2. The decision to invite a State which so requests to accede to this Convention shall be taken by a two-thirds majority of the Parties.

3. After the entry into force of this Convention the European Community may accede to it following a request by its member States, which shall be addressed to one of the depositaries. In this case, Article XI.3.2 shall not apply.

4. In respect of any acceding States or the European Community, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of the period of one month after the deposit of the instrument of accession with one of the depositaries.

Article XI.4

1. Parties to this Convention which are at the same time parties to one or more of the following Conventions:

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to Universities (1953, ETS No. 15), and its Protocol (1964, ETS No. 49);

European Convention on the Equivalence of Periods of University Study (1956, ETS No. 21);

European Convention on the Academic Recognition of University Qualifications (1959, ETS No. 32);

Internationella konventionen om erkännande av studier, diplom och examina avseende högre utbildning i de arabiska och europeiska medelhavsstaterna (1976),

Konventionen om erkännande av studier, betyg och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europaregionen (1979),

Europeiska konventionen om allmän likvärdighet av studieperioder vid högskolor (1990, ETS nr 138),

- a) skall tillämpa bestämmelserna i denna konvention i sina inbördes förbindelser och
- b) fortsätta att tillämpa de ovannämnda konventionerna i vilka de är parter i sina förbindelser med andra stater som också är parter i dem men inte i denna konvention.

2. Parterna i denna konvention förbinder sig att avstå från att bli parter i de konventioner som nämns i punkt 1 i vilka de inte redan är parter med undantag för Internationella konventionen om erkännande av studier, diplom och examina avseende högre utbildning i de arabiska och europeiska medelhavsstaterna.

Artikel XI.5

1. En stat får vid undertecknandet eller deponeringen av sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument ange för vilket territorium eller vilka territorier denna konvention skall gälla.

2. En stat får därefter vid vilken tidpunkt som helst genom en förklaring till någon av depositarierna utsträcka tillämpningen av denna konvention till annat territorium som anges i en sådan förklaring. Konventionen skall träda i kraft avseende ett sådant territorium den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om en månad räknat från den dag då depositarien mottog en sådan förklaring.

3. En förklaring med stöd av punkterna 1 och 2 i denna artikel får återkallas med avseende på territorier som anges i en sådan förklaring genom ett meddelande riktat till någon av depositarierna. Återkallandet skall

International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean (1976);

Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region (1979);

European Convention on the General Equivalence of Periods of University Study (1990, ETS No. 138),

- a) shall apply the provisions of the present Convention in their mutual relations;
- b) shall continue to apply the above mentioned Conventions to which they are a party in their relations with other States party to those Conventions but not to the present Convention.

2. The Parties to this Convention undertake to abstain from becoming a party to any of the Conventions mentioned in paragraph 1, to which they are not already a party, with the exception of the International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean.

Article XI.5

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may, at any later date, by a declaration addressed to one of the depositaries, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such declaration by the depositary.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to one of the depositaries. The withdrawal

träda i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om en månad räknat från den dag då depositarien mottog ett sådant meddelande.

Artikel XI.6

1. En part får vid vilken tidpunkt som helst säga upp denna konvention genom ett meddelande riktat till någon av depositarierna.

2. En sådan uppsägning skall gälla från och med den första dagen i den månad som följer efter utgången av en tid om tolv månader räknat från den dag då depositarien mottog meddelandet. En sådan uppsägning skall dock inte inverka på erkännandebeslut som fattats dessförinnan med stöd av konventionens bestämmelser.

3. Vid upphörande eller tillfälligt upphävande av konventionens verkan till följd av att en part brutit mot en bestämmelse som är nödvändig för att genomföra konventionens ändamål eller syfte skall folkrättsliga regler tillämpas.

Artikel XI.7

1. Varje stat, Heliga stolen och Europeiska gemenskapen får vid undertecknandet eller deponeringen av sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument förklara att den förbehåller sig rätten att helt eller delvis avstå från att tillämpa en eller flera av följande artiklar i konventionen:

Artikel IV.8

Artikel V.3

Artikel VI.3

Artikel VIII.2

Artikel IX.3.

Ingen annan reservation får göras.

2. En part som har gjort en reservation med stöd av föregående punkt får helt eller delvis återta denna genom ett meddelande riktat till en av depositarierna. Återtagandet skall träda i kraft den dag då depositarien mottar ett sådant meddelande.

3. En part som har gjort en reservation med avseende på en bestämmelse i denna konvention får inte kräva att bestämmelsen

shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such notification by the depositary.

Article XI.6

1. Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to one of the depositaries.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of twelve months after the date of receipt of the notification by the depositary. However, such denunciation shall not affect recognition decisions taken previously under the provisions of this Convention.

3. Termination or suspension of the operation of this Convention as a consequence of a violation by a Party of a provision essential to the accomplishment of the object or purpose of this Convention shall be addressed in accordance with international law.

Article XI.7

1. Any State, the Holy See or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it reserves the right not to apply, in whole or in part, one or more of the following Articles of this Convention:

Article IV.8

Article V.3

Article VI.3

Article VIII.2

Article IX.3

No other reservation may be made.

2. Any Party which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to one of the depositaries. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the depositary.

3. A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not claim the application of that provi-

skall tillämpas av en annan part; om dess reservation är partiell eller försedd med förbehåll, får parten dock kräva att bestämmelsen skall tillämpas i samma mån som den själv har antagit den.

Artikel XI.8

1. Förslag till ändringar av konventionen får antas av kommittén för konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen med två tredjedels majoritet av parterna. Ändringsförslag som antagits på detta sätt skall inlemmas i ett protokoll till konventionen. I protokollet skall anges sättet för ändringarnas ikraftträdande, vilket under alla förhållanden skall fordra att parterna uttrycker sitt medgivande till att bli bundna av det.

2. Ingen ändring i avsnitt III i denna konvention får göras med stöd av förfarandet i punkt 1 i denna artikel.

3. Ändringsförslag skall framföras till en av depositarierna som skall vidarebefordra dem till parterna senast tre månader före kommitténs möte. Depositarien skall också meddela Europarådets ministerkommitté och Unescos verkställande organ.

Artikel XI.9

1. Europarådets generalsekreterare och Unescos generaldirektör skall vara depositarier för denna konvention.

2. Den depositarie hos vilken har deponerats en handling, en notifikation eller ett meddelande skall meddela konventionsstaterna och de andra medlemsstaterna i Europarådet och/eller Unescos Europaregion om följande:

- a) Undertecknanden.
- b) Deponering av ratifikations-, godtagande-, godkännande- och anslutningsinstrument.
- c) Datum för denna konventions ikraftträdande i enlighet med bestämmelserna i artiklarna XI.2 och XI.3.4.

sion by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that provision in so far as it has itself accepted it.

Article XI.8

1. Draft amendments to this Convention may be adopted by the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region by a two-thirds majority of the Parties. Any draft amendment so adopted shall be incorporated into a Protocol to this Convention. The Protocol shall specify the modalities for its entry into force which, in any event, shall require the expression of consent by the Parties to be bound by it.

2. No amendment may be made to Section III of this Convention under the procedure of paragraph 1 above.

3. Any proposal for amendments shall be communicated to one of the depositaries, who shall transmit it to the Parties at least three months before the meeting of the Committee. The depositary shall also inform the Committee of Ministers of the Council of Europe and the Executive Board of UNESCO.

Article XI.9

1. The Secretary General of the Council of Europe and the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall be the depositaries of this Convention.

2. The depositary with whom an act, notification or communication has been deposited shall notify the Parties to this Convention, as well as the other member States of the Council of Europe and/or of the UNESCO Europe Region of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c) any date of entry into force of this Convention in accordance with the provisions of Articles XI.2 and XI.3.4;

d) Reservationer gjorda med stöd av bestämmelserna i artikel XI.7 och återtagande av reservationer med stöd av bestämmelserna i artikel XI.7.

e) Uppsägningar av konventionen med stöd av artikel XI.6.

f) Förklaringar avgivna med stöd av bestämmelserna i artikel II.1 eller II.2.

g) Förklaringar avgivna med stöd av bestämmelserna i artikel IV.5.

h) Ansökningar om anslutning med stöd av bestämmelserna i artikel XI.3.

i) Förslag framlagda med stöd av bestämmelserna i artikel XI.8.

j) Andra handlingar, notifikationer och meddelanden avseende denna konvention.

3. Den depositarie som mottar ett meddelande eller gör en notifikation med stöd av bestämmelserna i denna konvention skall omedelbart underrätta den andra depositarien därom.

Till bekräftelse härav har undertecknade företrädare, som därtill är vederbörligen bemyndigade, undertecknat denna konvention.

Upprättad i Lissabon den 11 april 1997 på engelska, franska, ryska och spanska språken, vilka fyra texter är lika giltiga, i två exemplar, varav det ena skall deponeras i Europarådets arkiv och det andra i arkivet hos Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur. En bestyrkt avskrift skall tillställas alla de stater som avses i artikel XI.1, Heliga stolen, Europeiska gemenskapen och Förenta nationernas sekretariat.

d) any reservation made in pursuance of the provisions of Article XI.7 and the withdrawal of any reservations made in pursuance of the provisions of Article XI.7;

e) any denunciation of this Convention in pursuance of Article XI.6;

f) any declarations made in accordance with the provisions of Article II.1, or of Article II.2;

g) any declarations made in accordance with the provisions of Article IV.5;

h) any request for accession made in accordance with the provisions of Article XI.3;

i) any proposal made in accordance with the provisions of Article XI.8;

j) any other act, notification or communication relating to this Convention.

3. The depositary receiving a communication or making a notification in pursuance of the provisions of this Convention shall immediately inform the other depositary thereof.

In witness thereof the undersigned representatives, being duly authorized, have signed this Convention.

Done at Lisbon on 11 April 1997, in the English, French, Russian and Spanish languages, the four texts being equally authoritative, in two copies, one of which shall be deposited in the archives of the Council of Europe and the other in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. A certified copy shall be sent to all the States referred to in Article XI.1, to the Holy See and to the European Community and to the Secretariat of the United Nations.